

**A Telkibányai Király-hegy
(HUBN20092)
kiemelt jelentőség
természetmegőrzési terület
Natura 2000 fenntartási terve**

ANPI
Jósvafő
2020.

Szakmai koordinátor

Farkas Tünde

Közreműködő szakértők

Bérces Sándor

Farkas Roland

Felházi László

Hegyessy Gábor

Huber Attila

Juhász Melinda

Szegedi Zsolt

Dr. Szmorad Ferenc

Ujjné Molnár Mirella

Dr. Vojtkó András

Zsolyomi Tamás

ANPI Természetvédelmi szolgálat

A fenntartási terv az Agrárminisztérium költségvetési fejezetű Természetvédelmi kártalanító elnevezésű fejezeti kezelésű elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült.

Ez a dokumentáció a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll. A dokumentáció nyilvános, a megfelelő hivatkozások mellett szabadon felhasználható és terjeszthető!

I. Natura 2000 fenntartási terv

Tartalom

1. A terület azonosító adatai.....	5
1.1. Név	5
1.2. Azonosító kód	5
1.3. Kiterjedés.....	5
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy él helyek.....	5
1.4.1. Jelöl fajok	5
1.4.2. Jelöl él helyek.....	5
1.5. Érintett települések	5
1.6. Egyéb védettségi kategóriák	6
1.7. Tervezési és egyéb el írások	7
2. Veszélyeztet tényez k.....	9
3. Kezelési feladatok meghatározása.....	18
3.1. Természetvédelmi célkit zés, a terület rendeltetése	18
3.2. Kezelési javaslatok.....	19
3.2.1. Él helyek kezelése.....	19
3.2.2. Él hely-rekonstrukció és él hely-fejlesztés.....	55
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	56
3.2.4. Kutatás monitorozás	57
3.2.5. Melléklet	58
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében	64
3.3.1. Agrártámogatások.....	64
3.3.2. Pályázati források	66
3.3.3. Egyéb	66
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	66
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök.....	66
3.4.2. A kommunikáció címzettjei.....	67
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezel szervekkel	68

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Telkibányai Király-hegy kiemelt jelentőség természetmegőrzési terület (kjTT)
-------------------------	--

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUBN20092
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	182,09 ha
--------------------------------	-----------

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

A jelölt élőhelyek és fajok felsorolásánál a Natura 2000 terület adatlapjának 2018. évi változatát vettük alapul.

1.4.1. Jelölt fajok

- Zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*)

1.4.2. Jelölt élőhelyek

- 6520 Hegyi kaszálórétek
- 91E0 Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 9110 Mészkerülő bükkösök (*Luzulo-Fagetum*)

1.5. Érintett települések

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőség természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet tartalmazza. A NATURA 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a NATURA 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet

rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

Település	Megye	Érintett terület		A település területének érintettsége (%)
		(ha)	(%)	
Telkibánya	Borsod-Abaúj-Zemplén	182,09	100	3,8
Összesen:		182,09	100	

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Átfedés (ha)	Átfedés (%)	Védetté nyilvánító jogszabály száma
Tájvédelmi körzet	172/TK/84	Zempléni Tájvédelmi körzet	182,09 ha, ebből 1 fokozottan védett 117,3 ha	100	1/1984. (XII. 13.) OKTH rend. 147/2007(XII.27)Kv VM rendelet
Egyéb (átfedés) Natura 2000 terület	HUBN10007	Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgyel különleges madárvédelmi terület	182,09 ha	100	275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 14/2010 (V.11) KvVM rendelet
Ex lege védett forrás		2 db (Mátyás-király kútja, Gúnya-kút)	Terület nélkül		1996. évi LIII. Törvény
Országos Ökológiai hálózat		Országos Ökológiai hálózat magterület	182,09 ha	100	2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségének területrendezési

Típus	Kód	Név	Átfedés (ha)	Átfedés (%)	Védetté nyilvánító jogszába száma
					tervér 1
Tájképvédelmi Övezet			182,09 ha	100	2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyeb kiemelt térsegeének területrendezési tervér 1

1.7. Tervezési és egyéb el írások

1.7.1 Természetvédelmi kezelési terv

A terület teljes egészében része a Zempléni Tájképvédelmi Körzetnek (továbbiakban: ZTK), ezért érvényes lesz rá a ZTK természetvédelmi kezelési terve, ami jelenleg elfogadás alatt áll.

1.7.2. Településrendezési eszközök (Országos Rendezési tervkataszter szerint)

Település	Típus	Határozatszám
Telkibánya	Helyi Építési Szabályzat (továbbiakban: HÉSZ)	17/2004. (XII.20) Önkormányzati Rendelet
Telkibánya	Településképi Rendelet Település Arculati Kézikönyv	6/2018(XII.6) Önkormányzati Rendelet

1.7.3. Körzeti erd terv és üzemterv

A természetmeg rzési terület a Gönci Erd tervezési Körzet területére esik, a jelenleg érvényben lev körzeti erd terv a Gönci Körzet 2016. január 1. és 2025. december 31. közötti id szakra szóló, a 45/2015. (VII. 28.) FM rendelet (erd terv-rendelet) alapján készített terve. Ez az erd terv már a 2009. évi XXXVII. tv. életbe lépése után készült, így abba ó a Zempléni Tájképvédelmi Körzet védett természeti területére vonatkozó természetvédelmi szempontok mellett ó a Natura 2000 szempontok a hatályos jogszabályok nyújtotta keretek között azokat a területileg érintett nemzeti park igazgatóság (Aggteleki NPI) érvényesíteni tudta.

A körzeti erd tervezési folyamat során a telkibányai Király-hegy térségét is érint , részletes Natura 2000 el vizsgálati dokumentáció is készült, mely az erd gazdálkodásra

vonatkozóan megállapított el írás-javaslatok Natura 2000 területekre, illetve a kijelölés alapjául szolgáló él helytípusok és fajok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásainak értékelését.

A természetmeg rzési területet érint körzeti erd terveket (a körzetek nevét, az érintett településeket, az erd terület-adatokat és a következ erd tervezések évét) az alábbi táblázat foglalja össze:

Erd tervezési körzet	Érintett települések	Aktuális erd terület (ha)	Következ erd tervezés éve
Gönci Körzet	Telkibánya	153,96	2025
Összesen:		153,96	

A körzeti erd terv alapján a tervezési területen 2018. év elejéig összesen 2 gazdálkodó szervezet (Északerd Zrt. Telkibányai Erdészeti Igazgatósága, Kányahegyi Ebt.) és 1 magánszemély kapott erd gazdálkodásra feljogosító erd tervet. Az erd gazdálkodók részére kiadott ó gazdálkodási, illetve kezelési célokat megfogalmazó, részletes állományleírásokat és tervezési el írásokat tartalmazó ó erd tervek érvényessége a körzeti erd tervekével megegyez .

Az erd tervek el írásainak elemzését a megalapozó dokumentáció munkarész 1.3.3.2. fejezete, az ezek figyelembe vételével, de a Natura 2000 szempontok els dlegességének szem el tt tartásával megfogalmazott kezelési javaslatokat pedig a fenntartási terv munkarész 3.2.1. fejezete tartalmazza.

1.7.4. Tájegységi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek

A vadgazdálkodási körzetek és a körzeti vadgazdálkodási tervek megszü ntek. Helyettük létrejöttek a vadgazdálkodási tájegységek, a vadgazdálkodási tájegységekr l szóló 13/2016. (III. 2.) FM rendelet alapján, amelyekre a tájegységi vadgazdálkodási tervek vonatkoznak. A terület 206.-os sz. Zemplén ó bodrogi Vadgazdálkodási Tájegységben található, melynek vadgazdálkodási tervét a 14/2018. (VII. 3.) AM rendelet ismerteti. A tervezési területet a 659210 sz. vadgazdálkodási egység fedi le, amelynek a vadgazdálkodója az Északerd Erd gazdálkodási Zrt., Miskolc. A terület különleges rendeltetés vadászterület. A vadgazdálkodási üzemterv 2037.02.28-ig érvényes.

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

A tervezési területen nincs nyilvántartott halgazdálkodási vízterület.

1.7.6. Vízgy jt -gazdálkodási terv

A tervezési terület keleti része a 2-5 azonosító számú Tokaj-hegyalja alegységhez, míg nyugati része a 2-7 Hernád-Takta alegység tartozik. A területre a 2-5 Tokaj-hegyalja alegység és a 2-7 Hernád-Takta alegység Vízgy jt -gazdálkodási terve vonatkozik.

Kiadja: Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság 2016. április.

<http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=149>

2. Veszélyeztet tényez k

Kód	Veszélyeztet tényez neve	Jelent ség e	Érintett terület nagysága az adott él helytípus százalékában (%)	Milyen jelöl él helyre vagy közösségi jelent ség fajra milyen módon gyakorol hatást?
A06	Gyepm velés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése)	H	6,44	6520 Hegyi kaszálórétek A kaszálás elmaradása a siskanád tippán (<i>Calamagrostis epigeios</i>) terjedéséhez és szukcesszióhoz vezet.
A34	Új szántóföldi növények behurcolása és terjedése (beleértve a GMO-kat)	L	6,44	6520 Hegyi kaszálórétek A szórók és etet k környékén elszaporodnak a gazdasági gyomnövények.
B01	Erd vé alakítás más m velési módból vagy erd sítés (kivéve lecsapolás)	L	6,78	6520 Hegyi kaszálórétek A gyepek átalakítása megszünteti ezt az él helytípust.
B02	Más típusú erd vé alakítás, beleértve a monokultúrákat is	M	38,39	9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>), 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) A pusztán gazdasági céllal nevelt erd k természetessége nagyon alacsony. Fajgazdagságuk, diverzitásuk elmarad a természetvédelmi

Kód	Veszélyeztet tényez neve	Jelent ség e	Érintett terület nagysága az adott él helytípus százalékában (%)	Milyen jelöl él helyre vagy közösségi jelent ség fajra milyen módon gyakorol hatást?
				szempontból kívánatostól.
B06	Fakitermelés	H	38,39	<p>9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>), 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)</p> <p>A fakitermelés több formában is veszélyeztetheti az él helyeket. A letermelés kiterjedése és mértéke, a közelítési mód, a hagyásfák mennyisége, a felújítás sikeressége mind közrejátszanak az él helytípusok fennmaradásában.</p> <p>Zempléni futrinka (<i>Carabus zawadzskii</i>) az shonos faállományok rövid id alatt (5-30 év) történ teljes letermelése, végvágása az erd állományok él helyi értékét nagymértékben ronthatja</p>

B09	Tarvágás	M	20	<p>91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>), 9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>), 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) tarvágások, ad-hoc (fásításból történ) fakitermelések csökkentik az él helyek kiterjedését, hosszú id re megszüntetik azokat.</p> <p>Zempléni futrinka (<i>Carabus zawadzki</i>) az shonos faállományok rövid id alatt (5-30 év) történ teljes letermelése, végvágása az erd állományok él helyi értékét nagymértékben ronthatja</p>
-----	----------	---	----	--

G07	Vadászat	H	54,93	<p>6520 Hegyi kaszálórétek A vadászati tevékenység igen intenzív a területen. Az ehhez kapcsolódó létesítmények (szórók, etet k) gyomosodást indítanak el a gyepekben.</p> <p>91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>), 9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>), 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) A vadászati tevékenység igen intenzív a területen. Az ehhez kapcsolódó létesítmények (szórók, etet k) gyomosodást indítanak el az erd kben. Dagonyák, túrások.</p>
G11	Illegális begy jtés, gy jtés és természetb l kivétel	H	54,93	<p>6520 Hegyi kaszálórétek, 91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>), 9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>), 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) A gombagy jtés, gyógynövénygy jtés túlzott (üzemi) mérték kivitelezése megváltoztatja a növényzet összetételét.</p>
I02	Egyéb idegenhonos	M	6,91	6520 Hegyi kaszálórétek

	inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelent fajokon kívül)			Az özönnövények f leg meges aranyvessz (<i>Solidago gigantea</i>) kiterjedt állományai átalakítják az eredeti gyepeket.
L02	Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében (más, mint a mez gazdasági vagy erdészeti gyakorlat által okozott közvetlen változás)	M	6,91	6520 Hegyi kaszálórétek , Hosszú távú fennmaradásuk kérdéses, els sorban a kaszálás elmaradása és a spontán szukcesszió miatt.
L06	Állat- és növényfajok közötti kölcsönhatások (versengés, ragadozás, él sködés, patogénitás)	L	5	Zempléni futrinka (<i>Carabus zawadzskii</i>) Túltartott vaddisznóállomány túrása és táplálkozása.
N01	H mérsékletváltozás (pl. h mérséklet növekedés és széls séges h mérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében	H	54,93	6520 Hegyi kaszálórétek A h mérsékletváltozás a fajok lecserél désével járhat, így tovább szárazodhatnak és jellegtelenedhetnek a gyepek. 91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>), 9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>), 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) A h mérsékletváltozás a fajok lecserél désével járhat, így szárazodhat és jellegtelenedhet az erd k lágyszárú szintje és teljes ökoszisztémája.

N02	Aszály és csapadékmennyiség csökkenés	M	54,93	<p>6520 Hegyi kaszálórétek 91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>), 9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>), 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)</p> <p>A csapadék elmaradása párosulva a h séggel kiszárítja és átalakítja az él helyek fajkészletét, ez kedvez tlenné teheti az erdei él helyeket a zempléni futrinka számára (<i>Carabus zawadzskii</i>)is.</p>
-----	---------------------------------------	---	-------	---

Jelmagyarázat: H: magas jelent ség , M: közepes jelent ség , L: alacsony jelent ség

Potenciális veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölésű helyre vagy közösségi jelentőségű fajra milyen módon gyakorol hatást?
C09	Geofizikai felmérés	L	38,39	9130 Szubmontán és montán bükkösök A Király-hegy ásványkincseinek feltárása, kutatása zavaróan hathat az élőhelyekre.
F09	Háztartási/rekreációs létesítményi hulladék/szemét elhelyezése és kezelése	L	44,33	6520 Hegyi kaszálórétek, 9130 Szubmontán és montán bükkösök A vadászház, pihenők pl. Mátyás-király kútja környékén tárolt háztartási hulladék a térség állatainak (vaddisznó, szarvas, rágcsálók) csábító lehet, és széthordják a környéken. Zempléni futrinka (<i>Carabus zawadzskii</i>) Az állatok az eldobált palackokba, sörös és üdítős dobozokba bemásznak és benne pusztulnak, mert az csapdaként működik számukra.

F14	Felszíni vagy felszín alatti vizek pontszer szennyezését okozó egyéb lakossági vagy rekreációs tevékenységek és struktúrák	L	5,1	<p>6520 Hegyi kaszálórétek. 91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>) 9130 Szubmontán és montán bükkösök A vadászház szennyvize kikerülve pontszer en károsíthatja a természetes él helyeket</p>
N05	Él helyek elhelyezkedésének (földrajzi eltolódás), méretének és/vagy min ségének változása a klímaváltozás következtében	M	54,93	<p>9110 Mészkerül bükkösök, 91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>) 9130 Szubmontán és montán bükkösök 6520 Hegyi kaszálórétek A felmelegedés következtében zsugorodhat a mezofil él helyek kiterjedése és növekedhet a szárazságt r él helyek mérete, új xerofil foltok jelenhetnek meg. Az él helyek átalakulása fragmentálódása kedvez tlenül hat a zempléni futrinka számára is (<i>Carabus zawadzskii</i>).</p>

N08	Fajok elterjedésének változása (természetes bevándorlók) a klímaváltozás következtében	M	54,93	9110 Mészkerül bükkösök, 91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>), 9130 Szubmontán és montán bükkösök 6520 Hegyi kaszálórétek: A felmelegedés következtében fajok t nhetnek el és jelenhetnek meg a területen.
E01	Utak, ösvények, vasútvonalak és a kapcsolódó infrastruktúra (pl. hidak, viaduktok, alagutak),	M	10	Zempléni futrinka (<i>Carabus zawadzskii</i>) Az erdészeti utakon elüthetik a példányokat.

Jelmagyarázat: H: magas jelent ség , M: közepes jelent ség , L: alacsony jelent ség

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Általános célkitűzések:

- A kijelölés alapjául szolgáló jelölési helytípusok: 6520 Hegyi kaszálórétek, 9110 Mészkerülő bükkösök (*Luzulo-Fagetum*), 91E0 Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), valamint egyéb közösségi jelentőségű helytípusok: 91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraeával* és *Carpinus betulusszal*, 91M0 Pannon cseres-tölgyesek, 9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*), 6430 Síkságok és a hegyvidékektől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai, 6510 Sík és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis* és *Sanguisorba officinalis*) kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása.
- A kijelölés alapjául szolgáló jelölési közösségi jelentőségű zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*), az egyéb közösségi jelentőségű fajok, mint a sárgahasú unka (*Bombina variegata*), a havasi cincér (*Rosalia alpina*), a skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*) populációinak megőrzése, életfeltételeinek biztosítása és javítása.
- Az átfedő HUBN10007 Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel különleges madárvédelmi terület miatt a területen táplálkozó, fészkelő, átvonuló közösségi jelentőségű madárfajok élőhelyének megőrzése, életfeltételeik biztosítása.
- A Zempléni Tájvédelmi Körzettel való érintettség miatt a terület jellegzetes tájképi és természeti adottságainak, a földtani és felszínalaktani természeti értékeknek, a folyó-vizeknek, az erdők és gyepek növénytakaságainak, növény- és állatfajainak megőrzése, a területen található történelmi, kultúrtörténeti értékek megővése.

Specifikus célok:

- A természetközeli állapotban lévő mészkerülő bükkösök fennmaradása a zavartalanság megőrzésével biztosítandó, valamint az esetlegesen megjelenő özőnövények eltávolítandók.
- A mészkerülő bükkösök termőhelyén álló idegenhonos állományok (első sorban lucosok) átalakítandók, az erdőgazdálkodással érintett állományok száraló jelleg beavatkozással (száralás, száralóvágás) kezelendők. Nevelővágások (tisztítások, gyérítések) során az elegyfajok és a lábon álló holtfa kímélendők, az idegenhonos fajok (*Pinus sylvestris*, *Picea abies*, *Larix decidua*, stb.) eltávolítandók, egészségügyi termelések esetében 5 m³ /ha mértékig álló (vastag) holtfa visszahagyandó.
- A zempléni futrinka állományainak fennmaradása érdekében a szegélyzónák (bokros erdőszegélyek, magaskórósok) megőrzése szükséges.
- A zempléni futrinka esetében szükséges az állományok változásának monitorozása.

3.2. Kezelési javaslatok

3.2.1. Él helyek kezelése

§A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján §(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltér rendelkezése hiányában kötelez földhasználati szabályokat nem állapít meg.ö

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben el forduló közösségi jelent ség értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelöl értékek meg rzéséhez milyen kezelési el írás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létez el írások esetében azok kötelez jellegét értelemszer en az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az el írásokra csak utalást tesz. A tervekészítés id pontjában jogszabály alapján kötelez en betartandó el írásokon túli, a célokhoz illeszked , kívánatos kezelést megfogalmazó el írás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.ö

A Natura 2000 célok megvalósításához kapcsolódó, erd - és gyepterületeket, valamint mez gazdasági területek egyaránt érint és gazdálkodáshoz köthet természetvédelmi javaslatokat kell en konkretizált és rendszerezett kezelési javasolt el írások kialakítása érdekében ún. kezelési egységek (KE) szerint dolgoztuk ki. A kezelési egységek több szempont alapján elkülönített, a különböz él helyi sajátosságokhoz és az erd k állományjellemz ihez igazodó, térben is lokalizálható egységek, melyek az esetek nagy hányadában nem követik sem az ingatlan-nyilvántartási határokat, sem az erd részlet-határokat. E megközelítés indoka, hogy a Natura 2000 célok hosszú távú megvalósításához a valós él hely és állományviszonyokra, valamint az aktuális területhasználati és/vagy gazdálkodási formákra alapozottan megfogalmazott irányelvekre van szükség.

A fenti szempontrendszerrel kialakított kezelési egységek ó mivel jelöl és nem jelöl él helytípusokat egyaránt tartalmaznak ó lefedik a teljes tervezési területet. A gazdálkodáshoz köthet általános kezelési javaslatokat és a jogszabályi el írások miatt kötelez en betartandó el írásokat praktikus okok miatt a kezelési egységek szerinti ismertetés el tt, azokból kiemelve tárgyaljuk.

A kezelési egységek lehatárolása az egyes azonos kezelést igényl él helyek (Á-NÉR szerinti elkülönítés) összevonásával jött létre. A vonatkozó térkép a 3.2.5. fejezetben található.

3.2.1.1. Gazdálkodáshoz nem köthet általános javaslatok

- A területen található források kifolyóinak környékét tisztán, hulladékmentesen kell tartani. A forrás környéki élőhelyek természeti állapota nem változtatható meg. (1996. évi LIII. törvény, továbbiakban Tvt.)
- A falopások megakadályozása az érintett területeken.
- A területen új bányatelek nem fektethetők, valamint bányanyitás nem támogatható. (2018. évi CXXXIX. törvény)
- A területen az új utak nyomvonalát lehet ség szerint a NATURA 2000 területen kívülre, vagy meglévő utak nyomvonalára lehet tervezni, de minden esetben a nemzeti park igazgatósággal előzetesen egyeztetni szükséges.
- NATURA 2000 jelölő élőhelyen szennyvíz-tisztítótelepek elhelyezése nem javasolt.
- Szeméttelpek kialakítása Natura 2000 területen nem javasolt, az illegális szeméttelrakásokat fel kell számolni.
- Távközlési tornyok, szélenergia tárolók, nagyméretű reklámtáblák elhelyezése nem javasolható a területen. (2016. évi LXXIV. Törvény)
- Az elektronikus hírközlési építmények, a postai létesítmények elhelyezése esetén a vonatkozó jogszabályok előírásai érvényesek.
- A turisztikai célú fejlesztéseket például turistautakat, pihenőkört, kilátótornyokat is minden esetben egyeztetni kell a nemzeti park igazgatósággal.
- A területen a táborozás csak a kiépített táborhelyeken lehetséges.
- Kutatás csak ellenőrzött módon, a természetvédelmi hatóság engedélyével, a természetvédelmi kezelő hozzájárulásával végezhető. (Tvt.)
- Vadászházakra, egyéb épületekre vonatkozóan: tetőfedésre kizárólag természetes alapanyagok használhatók, amelyek színe egységesen természetes nem festett barna, vörös, vagy azok árnyalata lehet. Külterületen kerítés anyaga csak természetes fa, szonos fajokból álló élő sövény, patics, drótháló lehet. (314/2012 Korm. rendelet)
- Vadászházak, erdei pihenőkör környékének tisztántartása, hulladékgyűjtés rendszeres ürítése szükséges, melyet a kezeléért felelős szerv köteles végrehajtani.
- Gondoskodni kell róla, hogy a vadászházakból, pihenőkör környékéről szennyvíz ne kerülhessen a forrásokba, patakokba.
- Az új épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések létesítésekor, valamint a meglévő közbiztonsági vitése során gondoskodni kell a tájba illesztésről. (314/2012 Korm. rendelet)

3.2.1.2. Gazdálkodáshoz köthet egyéb általános kezelési javaslatok

- Mesterséges vízkivétel a területen nem támogatható, kivéve ivóvíz céljából telepített meglévő vízművek.
- Vadgazdálkodás során szóró telepítése gyepre és tisztásra nem javasolt, preferált növények: kizárólag tiszta (kihelyezés előtt külön átrostált) szemes vagy csöves kukorica, valamint talajrárakódásoktól megtisztított répa, illetve darabos lédús takarmány (pl. alma).

3.2.1.3.GYEPEK

Gazdálkodáshoz köthet általános kezelési javaslatok

Gyeppek esetében legfontosabb feladat a nyílt, inváziós és gyomfajoktól mentes, természetes növénytakaróval fedett él helyek meg rzése, fenntartása. Ezen cél elérése érdekében elengedhetetlen a gyeppek záródásának megelőzése és a vadgazdálkodási létesítmények (sózó, szóró, vadetető) gyepen történő elhelyezésének felülvizsgálata, hogy elkerülhető legyen, a vadfajok koncentrált túrása, taposása, és az etető anyaggal bekerülő gyommagvak okozta gyomosítás károsító hatása. Fontos a gyeppek eltartó képességének megfelelő állatszámokkal történő legeltetése, és kímélő agrotechnika kiválasztása, a jelölő fajok életmenetét, virágzását, fészkelését és fiókanevelését figyelembe vevő kaszálási időpont és módszer megválasztása. A legeltetés csak a kevésbé sérülékeny területeken képzelhető el.

A vadfajok által okozott gyepfeltúráások elegyengetése, minden esetben egyedi elbírálás, az igazgatósággal való előzetes egyeztetést igényel.

Gazdálkodáshoz köthet konkrét kezelési előírás-javaslatok

Gazdálkodáshoz köthet kötelezően betartandó előírások

A NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet és az azt módosító 337/2013. (IX.25) Korm. rendelet előírásai kötelező érvényűek. Ezen előírásokat külön nem jelezzük a részletes javaslatok között.

Mivel a terület teljes egészében védett terület is kötelezően betartandóak a természetvédelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben megfogalmazott előírások is.

A termőföldek hasznosítására és a földvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény is megállapítja, ezeket is be kell tartani.

306/2010 Kormányrendelet a levegővédelméről az égetésre vonatkozó előírások.

259/2011. (XII.7) Korm. rendelet, mely többek között a természetvédelmi bírságról is szól.

Vízügyi szempontból a 1995. évi LVII. törvény, a 83/2014 (II.14.) Korm. rendelet, 120/1999. (VII.6.) Korm. rendelet, 223/2014. (IX.4.) Korm. rendelet a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről.

234/2011. (XI. 10.) Korm. Rendelet 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVII. törvény végrehajtásáról.

A területen számos VP támogatás pályázható - Ld. 3.3.1.1. Jelenlegi működő agrártámogatási rendszer fejezetben is, amely segíti az előírás-javaslatok betartását.

Gazdálkodáshoz köthet önként vállalható kezelési javaslatok

1. KE-1 ó Kaszálórétek

(a) *Kezelési egység kódja:* KE-1

(b) *Kezelési egység meghatározása:* Kaszálórétek

(c) *Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:*

Érintett NATURA 2000 él helyek:

- 6520 Hegyi kaszálórétek
- 6510 Sík és dombvidéki kaszálórétek
- 6430 Síkságok és a hegyvidékektől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai

Érintett ÁNÉR él helyek:

- E34: Hegyvidéki- és dombvidéki sovány gyepek és szarvasgyepek
- D34: Mocsárrétek
- D5: Patakparti és lápi magaskórósok
- OC: Jellegtelen száraz és félszáraz gyepek

Érintett közösségi jelentőségű fajok:-

Érintett egyéb fajok:

- Agárkosbor (*Orchis morio*)
- Réti szegfű (*Dianthus deltoides*)

(d) *Javasolt elírások:*

Kód	Gyepterületekre vonatkozó elírás-javaslatok	Magyarázat
GY01	Felülvetés nem megengedett.	
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.	
GY09	Fogasolás nem megengedett.	
GY10	Tárcsázás nem megengedett.	Jelentősen mérték vaddisznótúrások esetén a gyep egyengetésének lehetőségét egyeztetni kell az igazgatósággal.
GY11	Hengerezés nem megengedett.	
GY13	Kiszántás nem megengedett.	
GY14	Felázott talajon munkavégzés nem megengedett.	
GY15	Tárcsázás létesítése nem megengedett.	

GY20	Kizárólag kaszással történő hasznosítás.	E1, E34, D34, D5 él helyek
GY22	Legeltetéssel és/vagy kaszással történő hasznosítás.	OC él helyek
GY23	A felhalmozódott fű eltávolítása.	
GY26	Inváziós fűszárúak mechanikus irtása.	
GY28	A gyep cserjésedésének megakadályozása, azonban a szórtan jelentkező szonok cserjék megőrzése.	
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.	
GY30	Természetes gyepben az szonok, méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése.	
GY44	A legeltetési szerződés egyeztetése a természetvédelmi terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.	OC él helyek
GY45	A legeltetés április 24. és október 31. között lehetséges.	OC él helyek
GY59	Legeltetési terv készítése és egyeztetése szükséges a természetvédelmi terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.	OC él helyek
GY62	A gyepen legelészakított terület kialakítása, ami nem haladja meg a parcella 30%-át.	OC él helyek
GY67	Legeltethető állatfajta: szarvasmarhafélék	Szarvasmarha, OC él helyek
GY70	Legeltethető állatfajta: lófélék (ló, szamár)	OC él helyek
GY79	Évente az időjárási viszonyoknak és a gyep állapotának megfelelően, természetvédelmi-ökológiai és a gazdálkodási szempontokat egyaránt figyelembe véve kaszási terv készítése és egyeztetése a természetvédelmi terület szerinti nemzeti park igazgatósággal, valamint az így egyeztetett kaszási terv végrehajtása.	OC él helyek
GY99	A kaszálatlan területet évente más helyen történő kialakítása.	
GY101	Amennyiben inváziós gyomokkal fertőzött területen költ fokozottan védett madár, a terület tisztítását csak a megengedett kaszási időpont után szabad kezdeni.	
GY102	A kaszálás során az inváziós fajokat nem tartalmazó szegély él helyek a kaszálatlan területbe beletartozhatnak.	
GY109	A lekaszált inváziós növények eltávolítása a területről a kaszálást követő 30 napon belül.	

GY110	A tisztító kaszálás legkorábbi időpontja: szeptember 1.	
GY116	A területen trágyadepónia, széna és szalmakazlak nem helyezhetők el.	
GY117	Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jószágállások helyét a természetvédelmi terület szerinti nemzetipark-igazgatósággal egyeztetni szükséges.	OC él helyek
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó elírás-javaslatok	
VA03	A területen szóró, vadetető, szócska nem létesíthető.	OB, OC él helyen új nem létesíthető, egyéb él helyeken új nem létesíthető és a meglévőket is javasolt elbontani.

(e) Él helyrekonstrukció és él helyfejlesztési javaslatok:

A természetes nyílt gyepes él helyek megőrzése érdekében cserjeirtás szükséges a spontán cserjések területén.

(f) Kezelési javaslatok indoklása:

A 6520 Hegyi kaszálórétek, a 6510 Sík és dombvidéki kaszálórétek, a 6430 Síkságok és a hegyvidékektől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásainak megőrzése érdekében az aktuális vízállapotokat is figyelembe véve, kíméletes módszerrel történő kaszálás - esetleg sávos kaszálás - képzelhető el, melynek időpontját az itt él jelölő fajok életmenetéhez és szaporodásához alkalmazkodva kell megválasztani. Természetvédelmi szempontból sávos vagy mozaikos kaszálás fogantatóítását tartjuk leginkább elfogadhatónak. Legeltetés csak az OC órontott gyepeken képzelhető el, mivel a mezofilgyepek túllegetése miatti, talajtömörödés, rágás, taposás rontja a természetes gyep szerkezetét, elszegényedést, átalakulást és gyomosodást okoz.

A felbukkanó inváziós fajok irtására a természetes gyepszerkezet, míg a cserjék visszaszorítására az árnyékolás megszüntetése miatt van szükség. A védett cserjefajokat, méretes vadgyümölcsfákat, odvas fákat madárvédelmi szempontból is meg kell őrizni.

3.2.1.4. ERDŐK

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A következőkben a közösségi jelentőségű erdő él helytípusok, a nem közösségi jelentőségű, de természetes él helytípusok, valamint a további, zömmel idegenhonos fafajok által meghatározott erdei él helytípusok kezelésére és fenntartására (esetenként rekonstrukciójára) vonatkozó természetvédelmi javaslatokat foglaljuk össze. A kezelési javaslatok a lehetséges mértékben figyelembe veszik a közösségi jelentőségű növény- és állatfajok, valamint az egyéb (védett vagy lokálisan értékesnek minősíthető) fajok él helyi igényeit is.

A megfogalmazásra kerülő kezelési javaslatok célja, hogy a tervezési terület földrajzi jellemzői, az elforduló közösségi jelentőségű értékek és a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat

alapján javaslatot tegyenek a területfenntartás, területhasznosítás, illetve gazdálkodás jövőben kívánatos módjára. A fentebbi jogszabályi kivonat alapján a gazdálkodók számára ezek a természetvédelmi javaslatok jelen terv alapján külön kötelezettséget nem jelentenek, betartásuk csak jövőbeni (a fenntartási terv irányelveivel összhangban kidolgozandó) támogatási programokon keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat kötelezővé. A már más jogszabályok vagy hatósági eszközök alapján létező elírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azokat megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az elírásokra (például az erdőről, az erdővédelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényből levezethető irányelvekre és kötelezettségekre) többnyire csak utalást tesz.

A kezelési egységek meghatározásánál hozzávetőlegesen azonos jellemzőkkel bíró, ezért többé-kevésbé azonos kezelést igénylő, térben is jól elhatárolható, több kritérium alapján levezethető egységeket igyekeztünk felállítani. A tervezési területen az erdőszelvények kezelési egységek elhatárolása összességében 3 különböző szempont figyelembe vételével történt:

(1) *Egyedi sajátosságokkal rendelkező, illetve különleges státusú területek.* A tervezési területet is magába foglaló védett természeti területen (Zempléni Tájvédelmi Körzet) belül vannak olyan területi egységek, melyek kezelési egységbe sorolását valamilyen egyedi sajátosság, vagy jogszabályból levezethető speciális kötöttség határozza meg. Ezek a kezelési egységek jórészt élőhelyi besorolástól függetlenül kialakított, de Natura 2000 jelölésű élőhelyek és/vagy fajok jelenlétét is biztosító területrészeket (esetünkben: érintetlenül fenntartandó fokozottan védett területek) foglalnak magukba.

(2) *Élőhelytípusok szerinti differenciálódás.* A kezelési egységek kialakításának legfontosabb tényezője, hiszen a természetvédelmi kezelési irányelvek jelentős része élőhelyspecifikus. Hasonló kezelési igények esetén (például zonális erdőknél) ugyanakkor többféle élőhelytípus is kerülhet egy kezelési egységbe. Élőhelytípus-kategóriaként alaphelyzetben a Natura 2000 jelölésű élőhelytípusokat alkalmazzuk, nem közösségi jelentőségű és másodlagos erdei élőhelyeknél viszont a teljes körű tematikai és területi lefedettséget biztosító ÁNÉR-2011 élőhelytípusok is megjelennek.

(3) *Korosztályviszonyok.* Mindössze egy kategóriánál felmerül tényező, ebben az esetben (úgymondjuk korosztályi alapon) a vágásterületek, erdősítések és nemrégiben záródott fiatalosok (ÁNÉR-kódok: P1, P8) elkülönítésére került sor. A kategória kialakításának oka, hogy a vágásos erdőgazdálkodás során kialakult vágásterületek és az azok ismételt beerdősülésével/beerdősítésével létrejövő kezdeti erdőstádiumok (hozzávetőlegesen 25-30 éves korú) speciális állapotjellemzőkkel bírnak és bennük a zárt, idősebb erdőkezeléséhez képest jelentősen eltérő tevékenységek folynak.

A Zempléni Tájvédelmi Körzet területén az erdőgazdálkodásra, illetve az erdőkezelésre vonatkozó általános javaslatok a természetvédelmi kezelési tervben rögzített irányelvekkel állíthatók párhuzamba (a kezelési terv jogszabályként való megjelenése esetében a megfogalmazott elvek kötelező érvényűvé válnak).

Gazdálkodáshoz köthet konkrét kezelési el írás-javaslatok

Gazdálkodáshoz köthet kötelező en betartandó el írások

Az erdők fenntartására és a bennük folytatott gazdálkodásra, kezelésre vonatkozó általános (kötelező en betartandó) szabályokat az erdő ről, az erdő védelméről és az erdő gazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény, valamint a végrehajtására kiadott 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet rögzíti. Az európai közösségi jelentőség természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet el írásai szintén kötelező érvényes, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. természetvédelmi szempontú szabályrendszerétől lévén, hogy a tervezési terület teljes egészében a 147/2007. (XII. 27.) KvVM rendelettel megteremtett védettség Zempléni Tájvédelmi Körzet területére esik, az is be kell tartani. Ez esetben (a 2010-2014 években megjelent rendeletekkel ellentétben) a 11/2010. (II. 4.) FVM rendelet alapján készített ún. erdő terv-rendelet nem tartalmaz a természetmegőrzési területre is értelmezhető részletes erdő gazdálkodási szabályokat, csupán a vegetációs időszakot rögzíti. Utóbbi rendelet gazdálkodás szempontjából releváns tartalmát az alábbiakban kivonatoljuk.

A Gönci Erdő tervezési Körzet (Telkibánya községhatár) területére vonatkozó, az erdő terv 2016-2025 közötti érvényessége során kötelező en betartandó (releváns) erdő gazdálkodási szabályok [45/2015. (VII. 28.) VM rendelet]:

4. melléklet (6. A vegetációs időszak meghatározása a fakitermelések védett természeti területen történő korlátozása szempontjából)

A vegetációs időszak a körzetben:

a) az erdő ről, az erdő védelméről és az erdő gazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 153/2009. (XI. 13.) FVM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 1. § (1) bekezdés a) és l) pontja szerinti sík- és dombvidéki erdő kben március 15-től 1 augusztus 15-ig,

b) a Vhr. 1. § (1) bekezdés f) pontja szerinti hegyvidéki erdő kben április 1-től 1 augusztus 15-ig tart.

A tervezési terület túlnyomó része (70%) állami erdő terület, 20% magánerdő. A területen számos VP támogatás pályázható - Ld. 3.3.1.1. Jelenlegi m köd agrártámogatási rendszer- mely segíti az el írás-javaslatok betartását.

Gazdálkodáshoz köthet önként vállalható kezelési javaslatok

1. KE-2 ó Beavatkozás nélkül fenntartandó élő helyek

(a) *Kezelési egység kódja:* KE-2

(b) *Kezelési egység meghatározása:* fokozottan védett területen található bükkösök, mészkőrűl bükkösök és mészkőrűl -tölgyesek

Beavatkozás nélkül fenntartandó fokozottan védett erdők, amelyek távlatilag érintetlenül, mindenféle beavatkozás nélkül, a természetes erdő dinamikai folyamatoknak teret engedve, de vadhatás, inváziós fajok és természetes bolygatások jelenléte tekintetében természetvédelmi kontroll biztosításával tartandók fenn (Király-hegy: mészkőrűl tölgyesek, mészkőrűl bükkösök, szubmontán bükkösök kisebb foltjai).

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett NATURA 2000 él helyek:

- 9110: Mészkerül bükkösök (*Luzulo-Fagetum*)
- 9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)
- 91M0 Pannon cseres-tölgyesek

Érintett ÁNÉR él helyek:

- K7a: Mészkerül bükkös
- K5: Szubmontán és montán bükkösök
- L4a: Zárt mészkerül tölgyes

Érintett közösségi jelentőség fajok:

Zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*), havasi cincér (*Rosalia alpina*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), farkas (*Canis lupus*), vadmacska (*Felis sylvestris*)

Érintett egyéb fajok: -

(d) Javasolt elírások:

Kód	Erd területekre vonatkozó kezelési elírás-javaslatok	Magyarázat
E03	A közösségi jelentőség él helyek vagy fajok meg rzése érdekében ó az erd terület erre alkalmas erd részleteiben ó a folyamatos erd borítást biztosító átmeneti, örökerd vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.	Az érintetlenül fenntartandó fokozottan védett területek faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódba sorolása megtörtént.
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőség él helyekre, illetve fajokra történ esetleges káros hatások miatt).	A kapcsolódó, szomszédos állományokban végzett fakitermelések esetén.
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közeli nyomok csak a közösségi jelentőség fajok és él helyek védelmének figyelembe vételével.	A kapcsolódó, szomszédos állományokban végzett fakitermelések esetén merülhet fel.
E10	Meghatározott erd részletekben az él helyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.	A beavatkozás nélkül fenntartandó fokozottan védett területekre vonatkozó f szabály!
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztet (az erdei él helyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábbon álló holtfák meghagyása.	A veszélyforrást jelent törzsek kitermelése lehetséges.

E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkeinek (madárfajtól függen meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.	A fészkelési időszakhoz igazodó időbeni korlátozást és annak térbeli hatályát az előforduló fokozottan védett madárfaj ökológiai igényei alapján összhangban a madárvédelmi területre megfogalmazott irányelvekkel meg kell állapítani. Iránymutató szakirodalom: Pongrácz - Horváth 2010. Csak akkor merülhet fel, ha idegenhonos fajok eltávolítása miatt történik munka egy-egy erdőben.
E39	A mikroélethelyek fenntartása.	A mikroélethelyeknek tekinthetőek pl. források, erek, patakok, kisvízállások, facsonk, hasadt-törött fák, üreges-odvas törzsek stb. melyek kímélete szükséges.
E41	A fakitermelés elvégzésére idő- és térbeli korlátozás megállapítása.	Védett természeti területen (a Gönci Körzet hegyvidéki részein az erdőtervezési rendelet szerint) augusztus 15. és április 1. között végezhető fakitermelés. Mindez természetesen csak az idegenhonos fajok kitermelése esetén felmerül szempont.
E50	A vágásterületen történő égetés mellőzése.	Idegenhonos fajok (pl. fenyő) kitermelése esetén sem

		végezhet !
E57	Az erd felújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhozons fajok alkalmazása.	Amennyiben valamilyen nagyobb térlépték bolygatás esetén az erd borítottság helyreállítása érdekében aktív beavatkozás szükséges.
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágú és fás szárú fajok ellen alkalmazható a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt elzetes egyeztetést követően.	Az állományokban esetleg jelentkező akácosodás megfékezésére.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következők mellett:	
	ÉAz ellenrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színezőanyag keverése.	
	ÉJavasolt alkalmazási idő: lágú szárú: május-június, fás szárú: augusztus-szeptember.	Az esetlegesen előforduló/megjelenő akácsarjak ellen július-ó szeptember hónapokban.
	ÉAz alkalmazható szerek lehet leg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.	Az esetlegesen előforduló/megjelenő akácsarjak ellen.
	ÉMegfelel vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.	
ÉVékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.		
E72	Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, száruzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.	A vegyszeres kezelésekkel kombinálva, az esetleg előforduló/megjelenő akácsarjak visszaszorítása érdekében.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erd területeken, magterm állományokban) történő elvégzése.	Csak különösen indokolt esetben.

E75	Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják.	Csak különösen indokolt esetben.
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.	A kitermelt/kivágott idegenhonos fafajok faanyaga a helyszínen is hagyható!
E87	Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód fenntartása.	

(e) Él helyrekonstrukció és él helyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan él hely-rekonstrukció és/vagy él helyfejlesztési javaslatok alapesetben nem merülnek fel. Az él helyek állapotának javítását szolgáló, elsősorban a zavaró hatások elhárítására irányuló intézkedések (kiemelten az idegenhonos és inváziós fafajok visszaszorítása) a gazdálkodási jellegű kezelési, fenntartási javaslatok között, a d) pont alatt szerepelnek.

(f) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok abban a szellemben kerültek megfogalmazásra, hogy a Zempléni Tájvédelmi Körzet egyes fokozottan védett területeinek (jelen esetben a telkibányai Királyhegy északi és északnyugati lejtőin álló szononos fafajú erdők) érintetlenül, természetes erdődinamikai folyamatokra alapozott fenntartását biztosítani lehessen. A célkitűzés tartós megvalósításához az idegenhonos fafajok esetleges megjelenésének nyomkövetésére fontos teendő, és az e tekintetben esetlegesen szükségessé váló természetvédelmi célú beavatkozásokra a megfogalmazott irányelvek lehetőséget biztosítanak. Az érintett területen a nagyvadlétszám talán még éppen elfogadható szintű, a természetes erdődinamikai folyamatok érvényesülését (a mészkerülő tölgyesek esetét leszámítva) általában nem akadályozza.

2.KE-3 ó Zonális erdők

(a) Kezelési egység kódja: KE-3

(b) Kezelési egység meghatározása: bükkösök, gyertyános-tölgyesek, cseres-tölgyesek nem fokozottan védett területen

A kezelési egység a tervezési terület zonális és részben edafikus, de természetes erdőállományait jelöli.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett NATURA 2000 él helyek:

- 9130: Szubmontán és montán bükkösök
- 91M0:Pannon cseres-tölgyesek
- 91G0: Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*val és *Carpinus betulus*szal

Érintett ÁNÉR él helyek:

- K2: Gyertyános kocsánytalan tölgyes
- K5: Szubmontán és montán bükkösök
- L2a: Cseres-kocsánytalan-tölgyesek

Érintett közösségi jelentőség fajok:

Zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*), havasi cincér (*Rosalia alpina*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), farkas (*Canis lupus*), vadmacska (*Felis sylvestris*), fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), uráli bagoly (*Strix uralensis*)

Érintett egyéb fajok:

Havasalji rózsza (*Rosa pendulina*), havasi ribiszke (*Ribes alpinum*), karcsú sisakvirág (*Aconitum variegatum subsp. gracile*), ikrás fogasír (*Cardamine glanduligera*), kék meztelencsiga (*Bielzia coerulascens*), alpesi g te (*Triturus alpestris*), foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*), hamvas küll (*Picus canus*), karvaly (*Accipiter nisus*)

(d) Javasolt elírások

Kód	Erd területekre vonatkozó elírás-javaslatok	Magyarázat
E03	A közösségi jelentőség él helyek vagy fajok meg rzése érdekében ó az erd terület erre alkalmas erd részleteiben a folyamatos erd borítást biztosító átmeneti, örökerd vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.	
E04	Közösségi jelentőség él helyek és fajok populációinak, továbbá a természetes és természetster erd k 100 m-es körzetében idegenhonos fafajok telepítésének korlátozása.	.
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőség él helyekre, illetve fajokra történ esetleges káros hatások miatt).	tisztásokon
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelít nyomok csak a közösségi jelentőség fajok és él helyek védelmének figyelembe vételével	
E10	Meghatározott erd részletekben az él helyek és	

	fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.	
E12	A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása.	
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és az állományszélek felé legalább 5 m széles erd szegély létrehozásának el segítése vagy a meglév k fenntartása. Az el - és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az shonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).	
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekv holtfa jelenlétének biztosítása.	Valamennyi 15 cm t átmér feletti, shonos fafajú álló holtfa visszahagyandó.
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztet (az erdei él helyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábön álló holtfák meghagyása.	A veszélyforrást jelent törzsek kitermelése lehetséges.
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy id s vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és meg rzése az el - és véghasználatok során.	
E19	Az el - és véghasználatok során az el zetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok kímélete.	shonos elegyfák és cserjeszint kímélete.
E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkének (madárfajtól függ en meghatározott) körzetében fészkelési id szakban az erd gazdálkodási tevékenység korlátozása.	A fészkelési id szakhoz igazodó id beni korlátozást és annak térbeli hatályát az el forduló fokozottan védett madárfaj ökológiai igényei alapján ó összhangban a madárvédelmi területre megfogalmazott irányelvekkel ó kell megállapítani. Iránymutató szakirodalom: Pongrácz ó Horváth 2010
E21	Az erd részletben megjelölt mikroél helyen legalább 10 m ³ /ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átmér t elér álló és/vagy fekv holtfa folyamatos fenntartása.	Teljes fa visszahagyása javasolt.
E25	Erdészeti termékek szállításának, faanyag közelítésének korlátozása gyepterületen, tisztáson (a közösségi jelent ség él helyek és fajok védelme	Az erdészeti hatósági nyilvántartásban szerepl meglév utakon kívül, a

	érdekében).	szállítási útvonalat el zetesen egyeztetni szükséges a természetvédelmi kezel vel.
E26	Az el használatok során az elegyfa fajok alsó és fels lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehet ség szerint a természetes erd társulásra/közösségi jelent ség él helyre jellemz összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.	
E27	A természetes erd társulás/közösségi jelent ség él hely megfelel állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevel vágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelel záródásának fenntartása.	
E28	Természetes-, természetszer - és származék természetességi állapotú erd kben a nevel vágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehet ség szerinti teljes eltávolítása.	
E29	A vegyes összetétel faállományokban a nevel vágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.	
E31	A nevel vágások során az intenzíven terjed fafajok teljes mérték eltávolítása.	
E33	Természetes, természetszer és származék erd kben a tarvágás mell zése.	Állami tulajdonú területeken ez mindenhol kötelez !
E35	Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolások közelítésének mell zése. A faanyagot rövid fában, emelve kell közelíteni.	
E36	Az adott erd részletben véghasználat esetén száraló vágás alkalmazása.	A gazdálkodással érintett, vágásos és átmeneti üzemmódba sorolt állományokban minél nagyobb arányban.
E38	shonos fafajú állományok véghasználat során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroél helyek visszahagyása, lehet leg az id s állomány összetételét jellemz formában.	Hagyásfa-csoport
E39	A mikroél helyek fenntartása.	A mikroél helyeknek tekinthet k pl. források, erek, patakok, kisvízállások, facsonk, hasadt-törött fák,

		üreges-odvas törzsek stb. melyek kímélete szükséges.
E40	A fakitermelés és anyagmozgatás során, az erd részlet területén a talaj védelme érdekében kerülend a 20 cm-nél mélyebb közelítési, illetve vonszolási nyom kialakulása. A t - és törzssérülés ne haladja meg az 5%-ot.	
E41	A fakitermelés elvégzésére id - és térbeli korlátozás megállapítása.	Védett természeti területen (a Gönci Körzet hegyvidéki részein az erd terv-rendelet szerint) augusztus 15. és április 1. között végezhet fakitermelés.
E47	Az erd talajának megóvása érdekében a teljes talaj-el készítés elhagyása.	
E49	Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-el készítés és a tuskózás elhagyása.	
E50	A vágásterületen történ égetés mell zése.	
E52	shonos fafajú faállomány tájhozons fajokkal történ felújítása.	A zonális erd k f - és elegyfajajainak alkalmazásával.
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjed , inváziós lágy- és fás szárú fajok ellen alkalmazható a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt el zetes egyeztetést követ en.	Az állományok alatt, illetve azok hézagaiban jelentkez akácodosás megfékezésére.
E70	<p>Az intenzíven terjed növényfajok elleni vegyszer használata a következő el írások mellett:</p> <p>É Az ellen rizhet ség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színez anyag keverése.</p> <p>É Javasolt alkalmazási id : lágy szárú: május-június, fás szárú: augusztus-szeptember.</p> <p>É Alkalmazás ó a fás szárú fajok visszaszorítása érdekében ó kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történ permetezéssel, ártéren ó a gyalogakác kivételével ó fainjektálással.</p> <p>É Az alkalmazható szerek lehet leg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadás</p>	Akácсарjak ellen július ó szeptember hónapokban

	<p>mentes irtását biztosítják.</p> <p>É Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában).</p> <p>É Megfelel vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.</p>	
E72	Lehetség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, száruzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.	A vegyszeres kezelésekkel kombinálva, akárcsak visszaszorítása érdekében.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magterméllományokban) történő elvégzése.	Csak különösen indokolt esetben.
E75	Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: élelciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.	Csak különösen indokolt esetben.
E80	Meghatározott erdőrészletekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében időbeli korlátozás alkalmazása.	
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.	
E83	Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lágyszárú és fás szárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, száruzás) történő megakadályozása.	Lehetség szerint. A visszaszorítás megkezdését előzetesen be kell jelenteni a természetvédelmi kezelőknek.
E84	Fakitermelés tervezése során az érintett erdőrészletek korosztály-eloszlásának javítása. Térben változó erélynevelő vágások végzése, az alsó szint és az átlagkornál fiatalabb egyedek kíméléte.	Shonos faállományú erdők esetén a nagy kiterjedésű, egybefüggő erdőfelújítások, valamint a nagy kiterjedésű egykorú állományok kialakulásának elkerülése, egyenletes koreloszlás.

		közelítése, id s állományok jelenlétének folyamatos biztosítása.
E86	A letermelt faanyag április 30-ig történ elszállítása a xilofág rovarfajok védelme érdekében.	Els sorban bükkös állományokban, a havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>) védelme érdekében. Amennyiben eddig nem kerül elszállításra, 10% faanyag kötelez en visszahagyandó.
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó el írás-javaslatok	Magyarázat
VA01	Szóró, sózó vagy etet hely a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

(e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan él hely-rekonstrukciós és/vagy él helyfejlesztési javaslatok nem merültek fel. Az él helyek állapotának javítását szolgáló lehetséges intézkedések (pl. idegenhonos és inváziós fafajok visszaszorítása, az erd k szerkezetének javítása, az álló és fekv holtfa mennyiségének növelése) a gazdálkodási jelleg kezelési, fenntartási javaslatok között, a d) pont alatt szerepelnek. Megemlítend viszont, hogy a KE-6 és KE-7 egységek alatt szerepeltetett idegenhonos fafajú állományok zömét (szinte 100%-át) hosszú távon valamelyik zonális erd társulássá (gyertyános-kocsánytalan tölgyessé vagy bükkössé) kell majd visszaalakítani.

(f) Kezelési javaslatok indoklása:

A telkibányai Király-hegy környezetének zonális erdei a területen folyó erd gazdálkodás legf bb bázisai, így a kezelési javaslatok megfogalmazásánál a középkorú és id s állományokban esedékes, gazdálkodási jelleg tevékenységek mindegyikére ki kellett térni. A nevel vágások végzése során az elegyes, változatos szerkezet , mikrohabitatokban gazdag erd k kialakítása és fenntartása a cél, a megfogalmazott javaslatok ennek megfelelő en ezekre a kérdésekre fókuszálnak. A véghasználatok kapcsán a vágásos üzemmódtól való minél nagyobb mérték eltávolodást, a folyamatos erd borítás felé való elmozdulást helyeztük a középpontba: a felújítívágások szálalóvágásokkal való felváltása, illetve az örökerd gazdálkodás felé való átmenetet biztosító erd m velési beavatkozások említése egyaránt ezt az irányt hangsúlyozza. A megfogalmazott javaslatok egyidej leg szolgálják az idegenhonos fafajok fokozatos visszaszorítását és általában a tervezési terület erd takarója legnagyobb hányadát lefed zonális erd k természetességi állapotának javítását is.

3. KE-4 - Ligeterd k

(a) Kezelési egység kódja: KE-4

(b) Kezelési egység meghatározása: Honos fafajú ligeterd k

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett NATURA 2000 él helyek:

- 91E0: Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas k ris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterd k (*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae*)

Érintett ÁNÉR él helyek:

- J5: Égerligetek

Érintett közösségi jelent ség fajok:

Zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), farkas (*Canis lupus*), vadmacska (*Felis sylvestris*) ,fehérhátú fakopács (*Dendrocopos leucotos*),fekete harkály (*Dryocopus martius*)

Érintett egyéb fajok:

kék meztelencsiga (*Bielzia coerulascens*), alpesi g te (*Triturus alpestris*), foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*), hamvas küll (*Picus canus*)

(d) Javasolt el írások

Kód	Erd területekre vonatkozó el írás-javaslatok	Magyarázat
E03	A közösségi jelent ség él helyek vagy fajok meg rzése érdekében ó az erd terület erre alkalmas erd részleteiben a folyamatos erd borítást biztosító átmeneti, örökerd vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.	
E04	Közösségi jelent ség él helyek és fajok populációinak, továbbá a természetes és természetszer erd k 100 m-es körzetében idegenhonos fafajok telepítésének korlátozása.	
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelent ség él helyekre, illetve fajokra történ esetleges káros hatások miatt).	
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelít nyomok csak a közösségi jelent ség fajok és él helyek védelmének figyelembe vételével.	
E10	Meghatározott erd részletekben az él helyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az	Az ide sorolható állományok egy részénél

	inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.	alkalmazandó irányelv.
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és az állományszélek felé legalább 5 m széles erd szegély létrehozásának el segítése vagy a meglév k fenntartása. Az el - és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az shonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).	A ligeterd k szegélyeinek fenntartása (ahol van), az idegenhonos fafajú törzsek kitermelése.
E15	A kijelölt területen az erd neveléssel kapcsolatos erd gazdálkodási tevékenység elhagyása (beleértve a közelítést és készletezést is).	A védett természeti területre es , ide sorolt erd k nagy részénél (a törzskiválasztó gyérítések gyenge eréllyel esetleg még elvégezhet k).
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekv holtfa jelenlétének biztosítása.	Alkalmazandó, ahol egyáltalán történik nevel vágás, vagy véghasználat, ott viszont az shonos fafajú, 15 cm t átmér nél vastagabb valamennyi álló- és fekv holtfa visszahagyandó!
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztet (az erdei él helyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.	
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy id s vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és meg rzése az el - és véghasználatok során.	
E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkének (madárfajtól függ en meghatározott) körzetében fészkelési id szakban az erd gazdálkodási tevékenység korlátozása.	A fészkelési id szakhoz igazodó id beni korlátozást és annak térbeli hatályát az el forduló fokozottan védett madárfaj ökológiai igényei alapján ó összhangban a madárvédelmi területre megfogalmazott irányelvekkel ó kell megállapítani. Iránymutató szakirodalom: Pongrácz ó Horváth 2010.
E21	Az erd részletben megjelölt mikroél helyen legalább 10 m ³ /ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átmér t elér álló és/vagy fekv holtfa folyamatos fenntartása.	Teljes fa visszahagyása javasolt.
E26	Az el használatok során az elegyfa fajok alsó és fels	Alkalmazandó, ahol

	lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehet ség szerint a természetes erd társulásra/közösségi jelent ség él helyre jellemz összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.	egyáltalán történik nevel vágás.
E27	A természetes erd társulás/közösségi jelent ség él hely megfelel állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevel vágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelel záródásának fenntartása.	Alkalmazandó, ahol egyáltalán történik nevel vágás.
E28	Természetes-, természetszer - és származék természetességi állapotú erd kben a nevel vágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehet ség szerinti teljes eltávolítása.	Alkalmazandó, ahol egyáltalán történik nevel vágás.
E33	Természetes, természetszer és származék erd kben a tarvágás mell zése.	
E35	Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolásos közelítésének mell zése. A faanyagot rövid fában, emelve kell közelíteni.	Ahol csak lehet, rövidfában és megemelve kell megoldani a közelítést és kiszállítást.
E36	Az adott erd részletben véghasználat esetén száralóvágás alkalmazása.	A gazdálkodással érintett, vágásos üzemmódba sorolt állományokban.
E38	shonos fafajú állományok véghasználatá során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroél helyek visszahagyása, lehet leg az id s állomány összetételét jellemz formában.	Alkalmazandó, ahol egyáltalán történik véghasználat.
E39	A mikroél helyek fenntartása.	A mikroél helyeknek tekinthet k pl. források, erek, patakok, kisvízállások, facsonk, hasadt-törött fák, üreges-odvas törzsek stb. melyek kímélete szükséges.
E40	A fakitermelés és anyagmozgatás során, az erd részlet területén a talaj védelme érdekében kerülend a 20 cm-nél mélyebb közelítési, illetve vonszolási nyom kialakulása. A t - és törzssérülés ne haladja meg az 5%-ot.	
E41	A fakitermelés elvégzésére id - és térbeli korlátozás megállapítása.	Védett természeti területen (a Gönci Körzet hegyvidéki részein az erd terv-rendelet szerint) augusztus 15. és április 1. között végezhet fakitermelés.
E50	A vágásterületen történ égetés mell zése.	Lehet ség szerint. Az

		alternatív megoldás a gallyak aprítása lehet
E52	shonos fafajú faállomány tájhonos fajokkal történ felújítása.	Az éger- és f zligetek f - és elegyfajainak alkalmazásával.
E57	Az erd felújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása.	Védett természeti területen kötelez !
E58	Az erd felújítások során a természetes erd társulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása.	Védett természeti területen kötelez !
E65	Intenzíven terjed idegenhonos fafaj felújításokban történ alkalmazásának teljes kör mell zése.	
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjed , inváziós lágy- és fás szárú fajok ellen alkalmazható a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt el zetes egyeztetést követ en.	Az él vizek védelme érdekében csak különösen indokolt esetben!
E72	Lehet ség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjed fajok visszaszorítására.	A vizes él hely jelleg miatt a vegyszerhasználat minimalizálása szükséges!
E74	Kórokozók és kártev k elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erd területeken, magterm állományokban) történ elvégzése.	Csak különösen indokolt esetben!
E75	Kártev k elleni védekezésnél kémél technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, id szak megválasztása: élelciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.	Csak különösen indokolt esetben!
E80	Meghatározott erd részletekben az él helyek és fajok védelme érdekében id beli korlátozás alkalmazása.	
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.	
E84	Fakitermelés tervezése során az érintett erd részletek korosztály-eloszlásának javítása. Térben változó erély nevel vágások végzése, az alsó szint és az átlagkornál fiatalabb egyedek kímélete.	Els sorban a méretbeni eloszlás javítására kell koncentrálni, ha egyáltalán történik egy ligiterd ben valamilyen beavatkozás.
E86	A letermelt faanyag április 30-ig történ elszállítása a xilofág rovarfajok védelme érdekében.	Els sorban bükkös állományokban, a havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>) védelme érdekében.

		Amennyiben eddig nem kerül elszállításra, 10% faanyag kötelezően visszahagyandó.
E87	Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód fenntartása.	
E94	Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erdő fennmaradását, egészségi állapotát jelentő veszélyeztetés erdő védelmi ok kivételével.	Ahol egyáltalán felmerül az egészségügyi termelés kérdése.
E95	A talajszinten odúval rendelkező fák kivágása magas tuskó visszahagyásával, az odú megőrzésével.	Ahol egyáltalán történik nevelővágás, vagy véghasználat.
E96	Fokozottan védett jelölű madárfaj fészkek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység időbeli korlátozása.	A térbeli és időbeli korlátozást is a fokozottan védett madárfaj igényei alapján az összhangban a madárvédelmi területre megfogalmazott irányelvekkel kell megállapítani. Iránymutató szakirodalom: Pongrácz és Horváth 2010.
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó elírás-javaslatok	Magyarázat
VA01	Szóró, szóó vagy etetőhely a megjelölt terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

(e) Él helyrekonstrukció és él helyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan él helyrekonstrukció és/vagy él helyfejlesztési javaslatok nem merültek fel. Az él helyek állapotának javítását szolgáló lehetséges intézkedések (pl. idegenhonos és inváziós fafajok visszaszorítása, az erdő szerkezetének javítása, az álló és fekvő holtfa mennyiségének növelése) a gazdálkodási jellegű kezelési, fenntartási javaslatok között, a d) pont alatt szerepelnek.

(f) Kezelési javaslatok indoklása:

Az égerligetek a térség különleges, kis kiterjedésű, természeti értékekben potenciálisan gazdag él helyei, állományai (vö. Bózsva-patak felső folyása, Csöcs-patak, Csöcs-völgyi-rét mély fekvésű részei) mindenhol erdőtervezettek. Fenntartásukat (a közúthoz közeli sávokat leszámítva) a szokásos erdőgazdálkodási beavatkozásoktól való elhatárolással, minimális kezelések végzésével, hosszabb távon a természetes erdődinamikai folyamatokra támaszkodva javasoljuk biztosítani. A kezelési javaslatok mindezek figyelembe vételével, elsősorban a fiatal-középkorú állományokban esedékes nevelővágások (tisztítások, törzskiválasztó gyérítések) lehetőségeinek biztosításával kerültek megfogalmazásra. A javasolt intézkedések az érintett területek zömén a minimális beavatkozások elvét követik,

a közösségi jelentőségű fajok számára sok álló és fekvő holtfa, illetve sokféle mikrohabitat kialakulásához biztosítanak keretet, ugyanakkor a rendkívüli természeti események okozta változások kezelésére is lehetőséget adnak.

4. KE-5- Idegenhonos fafajú ültetvények

(a) Kezelési egység kódja: KE-5

(b) Kezelési egység meghatározása: Idegenhonos fafajú ültetvények

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett NATURA 2000 élőhelyek:-

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- S1 Ültetett akácok
- S4: Erdei fenyvesek
- S5: Egyéb tájidegen fenyves

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

farkas (*Canis lupus*), vadmacska (*Felis sylvestris*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), kapcsos korpaf (*Lycopodium clavatum*)

Érintett egyéb fajok:-

(d) Javasolt elírások

Kód	Erdőterületekre vonatkozó kezelési elírás-javaslatok	Magyarázat
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).	Közösségi jelentőségű fajok esetében, vagy szomszédos közösségi jelentőségű élőhelyek miatt merülhet fel.
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közeli nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével.	Közösségi jelentőségű fajok esetében, vagy szomszédos közösségi jelentőségű élőhelyek miatt merülhet fel.
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős, vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az el- és véghasználatok során.	
E19	Az el- és véghasználatok során az elzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok kíméléte.	Az idegenhonos lombos fa- és cserjefajok kíméléte.

E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkeinek (madárfajtól függ en meghatározott) körzetében fészkelési id szakban az erd gazdálkodási tevékenység korlátozása.	A fészkelési id szakhoz igazodó id beni korlátozást és annak térbeli hatályát az el forduló fokozottan védett madárfaj ökológiai igényei alapján ó összhangban a madárvédelmi területre megfogalmazott irányelvekkel ó kell megállapítani. Iránymutató szakirodalom: Pongrácz ó Horváth 2010.
E30	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhet faállományokban a nevel vágások során az shonos fafajok egyedeinek meg rzése az alsó- és a cserjeszintben is.	
E35	Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolásos közelítésének mell zése. A faanyagot rövid fában, emelve kell közelíteni.	
E39	A mikroél helyek fenntartása.	Az állománynevelési és átalakítási munkák során a mikrohabitatok (pl. odvas fa) lehet ségek szerinti (átmeneti) megtartása.
E40	A fakitermelés és anyagmozgatás során az erd részlet területén a talaj védelme érdekében kerülend a 20 cm-nél mélyebb közelítési, illetve vonszolási nyom kialakulása. A t - és törzssérülés ne haladja meg az 5%-ot.	Különösen az erd talaj védelemre kell nagy figyelmet fordítani.
E41	A fakitermelés elvégzésére id - és térbeli korlátozás megállapítása.	Védett természeti területen (a Gönci Körzet hegyvidéki részein az erd terv-rendelet szerint) augusztus 15. és április 1. között végezhet fakitermelés. A térbeli korlátozás az shonos lombos törzseket és állományrészeket érintheti.
E50	A vágásterületen történ égetés mell zése.	Lehet ség szerint. Az alternatív megoldás a gallyak aprítása lehet.
E51	Felújítás tájhonos fafajokkal, illetve célállománnyal.	Védett természeti területen kötelez ! Mindenhol a

		term helynek megfelel f és elegyfajokkal.
E54	Idegenhonos fafajú faállomány szerkezet-átalakítása.	Védett természeti területen a fafajcsere kötelező ! Mindenholt a term helynek megfelel f és elegyfajokkal.
E62	Az idegenhonos és tájidegen fafajú faállományok véghasználata és felújítása során a természetes cserje- és lágyszárú szint kímélete, valamint a talajtakaró megóvása.	
E64	Az idegenhonos és tájidegen fafajú erdő véghasználata során a tájhonos fafajok egyedeinek meghagyása (az alsó- és lehet ség szerint a cserjeszintben is).	
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjed , inváziós lágú és fás szárú fajok ellen alkalmazható a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt el zetes egyeztetést követ en.	Az állományok alatt esetleg jelentkező akácodosás megfékezésére.
E69	A környez gyepsterületek védelme érdekében az idegenhonos fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.	
E70	Az intenzíven terjed növényfajok elleni vegyszer használata a következő el írások mellett:	
	É Az ellen rizhet ség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színez anyag keverése.	
	É Javasolt alkalmazási id : lágú szárú: május-június, fás szárú: augusztus-szeptember.	Az esetlegesen el forduló akácsarjak ellen július ó szeptember hónapokban.
	ÉAz alkalmazható szerek lehet leg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.	Az esetlegesen el forduló akácsarjak ellen .
	É Megfelel vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.	
	ÉVékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.	

E72	Lehetség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.	A vegyszeres kezelésekkel kombinálva, az el forduló akácsarjak visszaszorítása érdekében.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdő területeken, magterm állományokban) történő elvégzése.	Csak különösen indokolt esetben.
E75	Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszaki megválasztása: életciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.	Csak különösen indokolt esetben.
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.	
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó elírás-javaslatok	
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

(e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok:

Az idegenhonos fenyőfajok által uralt (az esetek egy részében szonkos lombos fafajokat is tartalmazó) állományokat védett természeti területen (Zempléni Tájvédelmi Körzet) hosszú távon a termhelyi viszonyokhoz igazodó, potenciális erdő társulásoknak megfelelő erdő társulássá, illetve él helytípussá kívánatos alakítani. A célállapotként megjelölhető él helytípusok szinte kizárólag zonális erdők (gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, bükkösök). A fafajcserés átalakítások egy kisebb része (a kedvezőtlenebb egészségi állapotú állományok esetében) a későbbiekben vélhetően csak tarvágyást követően mesterséges erdő sítéssel oldható meg. A jobb egészségi állapotú, erdősen lombos állományokban ugyanakkor a lombos szváraó és a természetes (a lazább záródású, fényben gazdagabb állományokban érezhetően m köd) erdődinamikai folyamatokra alapozva fokozatos, több évtizedre elnyúló (a természetvédelmi elvárásokkal és a Natura 2000 szempontokkal jobban harmonizáló) rekonstrukciós munka is végezhető. Az átalakítási munkák részletes megtervezésére a körzeti erdőtervezés keretei között nyílik lehetőség (a jelenleg érvényben levő erdőtervek elírásai közül főleg a törzskiválasztó gyérítések adnak lehetőséget ilyen jellegű munkák végzésére).

Az akác által uralt kisebb (szonkos lombos fafajokat is tartalmazó) állományokat védett természeti területen (Zempléni Tájvédelmi Körzet) hosszú távon a termhelyi viszonyokhoz igazodó, potenciális erdő társulásoknak megfelelő erdő társulássá, illetve él helytípussá kívánatos alakítani. A célállapotként megjelölhető él helytípus a gyertyános-kocsánytalan tölgyes. A fafajcserés átalakítás az akác agresszív viselkedése

(er s sarjadzása) és a meglehetősen magas ráfordítás-igény miatt elsősorban tarvágást követő mesterséges erdő sítéssel biztosítható. A lombkegyes állományrészekben ugyanakkor a lombos szvázó (facsoportok, egyes fák) megtartásával a természetvédelmi elvárásokkal és a Natura 2000 szempontokkal jobban harmonizáló rekonstrukciós munka végezhető. Az erdőszomszoros lombos foltok visszahagyása a védett természeti területen (ZTK) megkövetelhető. Az átalakítási munkák részletes megtervezésére a körzeti erdőtervezés keretei között nyílik lehetőség (az érintett állományban jelenleg haszonvételi gyérítés elvégzése szerepel).

(f) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési és rekonstrukciós javaslatok megfogalmazására abban a megközelítésben került sor, miszerint a dominánsan nem erdőszomszoros fafajokból álló erdőket a védett természeti területekre vonatkozó általános természetvédelmi irányelvek és elírások alapján hosszú távon (lehetőleg fokozatosan, vagy kis terület tarvágásokkal) a természet helyi viszonyokhoz igazodó, potenciális erdő társulásoknak megfelelő élőhelytípussá kívánatos alakítani. A javasolt átalakítások az egyéb védelmi (talajvédelmi, tájképvédelmi) funkciók részbeni megtartását, az erdőszomszoros fafajok visszaszorítását, lombos állományrészek és a hagyásfák megőrzését, az erdőszomszoros fafajú, kegyes állományok kialakítását egyaránt lehetővé teszik, illetve biztosítják.

5. KE-6 ó Vágásterületek, fiatalosok

a) Kezelési egység kódja: KE-6

(b) Kezelési egység meghatározása: Vágásterület, fiatalosok

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett NATURA 2000 élőhelyek: -

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- P1: erdőszomszoros fafajú fiatalosok;
- P8: Vágásterület

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

zempléni futrinka (*Carabus zawadzki*)

Érintett egyéb fajok:-

(d) Javasolt el írások

Kód	Erd területekre vonatkozó kezelési el írás-javaslatok	Magyarázat
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelent ség él helyekre, illetve fajokra történ esetleges káros hatások miatt).	Védett fajok esetében merülhet fel.
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közeli nyomok csak a közösségi jelent ség fajok és él helyek védelmének figyelembe vételével.	Védett fajok esetében merülhet fel.
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és az állományszélek felé legalább 5 m széles erd szegély létrehozásának el segítése vagy a meglév k fenntartása. Az el - és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az shonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).	Tisztítások során érvényre juttatható szempont.
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztet (az erdei él helyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.	Hagyásfákra vonatkozóan érvényesítendő szempont.
E19	Az el - és véghasználatok során az el zetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok kímélete.	Tisztítások során érvényre juttatható szempont. Els sorban az shonos elegyfák (köztük a pionír fajok) és egyes cserjefajok megtartása érdekében lehet alkalmazni.
E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkeinek (madárfajtól függ en meghatározott) körzetében fészkelési id szakban az erd gazdálkodási tevékenység korlátozása.	A fészkelési id szakhoz igazodó id beni korlátozást és annak térbeli hatályát az el forduló fokozottan védett madárfaj ökológiai igényei alapján ó összhangban a madárvédelmi területre megfogalmazott irányelvekkel ó kell megállapítani. Iránymutató szakirodalom: Pongrácz ó Horváth 2010.
E26	Az el használatok során az elegyfa fajok alsó és fels lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehet ség szerint a természetes erd társulásra/közösségi jelent ség él helyre jellemz összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.	Tisztítások során érvényre juttatandó, általános érvény szempont.

E28	Természetes-, természetszer - és származék természetességi állapotú erdőkben a nevelési vágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.	Tisztítások során érvényre juttatandó, általános érvény szempont.
E29	A vegyes összetétel faállományokban a nevelési vágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.	Tisztítások során érvényre juttatandó, általános érvény szempont.
E30	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelési vágások során az idegenhonos fafajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is.	Tisztítások során érvényre juttatandó, általános érvény szempont.
E31	A nevelési vágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása.	
E39	A mikroélel helyek fenntartása.	A mikroélel helyeknek tekinthetők pl. források, erek, patakok, kisvízállások, facsonk, hasadt-törött fák, üreges-odvas törzsek, melyek kímélete szükséges.
E50	A vágásterületen történő égetés mellőzése.	Lehetség szerint. Az alternatív megoldás a gallyak aprítása lehet.
E51	Felújítás tájidegen fafajokkal, illetve célállománnyal.	Védett természeti területen kötelező !
E56	Természetközeli állapotú fátlan élel helyekkel határos erdőterületek felújítása tájidegen fafajokkal, illetve célállománnyal.	Ha van jelölő élel hely.
E57	Az erdő felújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájidegen fafaj alkalmazása.	Védett természeti területen kötelező !
E58	Az erdő felújítások során a természetes erdő társulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása.	Védett természeti területen kötelező !
E61	Talajvédelmi rendeltetésű és felnyíló (erdőössztyepp jellegű) erdők esetében a felújítás során a táj- és természet helyi fafajok tuskó- és gyökérsarj eredetű újulatának megőrzése.	Talajvédelmi rendeltetésű esetén a természetes úton megjelent idegenhonos újulat mind megőrzendő.
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű mellőzése.	Védett természeti területen kötelező !
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágyszárú és	A vágásterületeken és fiatalosokban jelentkező

	fás szárú fajok ellen alkalmazható a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt elzetes egyeztetést követően.	akácosság megfékezésére.
E70	<p>Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következők mellett:</p> <p>É Az ellenrizhesség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színezőanyag keverése.</p> <p>É Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, faszárú: augusztus-szeptember.</p> <p>É Alkalmazás ó a faszárú fajok visszaszorítása érdekében ó kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren ó a gyalogakác kivételével ó fainjektálással.</p> <p>É Az alkalmazható szerek lehet legkörnyezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.</p> <p>É Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában).</p> <p>É Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.</p>	Akácosság ellen július ó szeptember hónapokban.
E72	Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.	A vegyszeres kezelésekkel kombinálva, akácosság visszaszorítása érdekében.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magterm állományokban) történő elvégzése.	Csak különösen indokolt esetben.
E75	Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: élelciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.	Csak különösen indokolt esetben.
E83	Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lágyszárú és faszárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás,	

	szárzúzás) történ megakadályozása.	
E85	A hagyásfák, hagyásfa-csoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.	
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó el írás-javaslatok	Magyarázat
VA01	Szóró, szózó vagy etet hely a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	
VA02	Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehet ség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkés bb az utolsó tisztítási munka elvégzését követ egy éven belül le kell bontani.	

(e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan él hely-rekonstrukciós és/vagy él helyfejlesztési javaslatok annyiban merülnek fel, hogy vágásos erd gazdálkodás korai fázisaiban (üres vágásterület, mesterséges erd sítés, pótlás, folyamatos és befejezett erd sítés ápolása) van a legtöbb lehet ség az él helyek állapotának javítását szolgáló egyik legmarkánsabb intézkedés, nevezetesen a fafajcsere végrehajtására (egyidej leg az idegenhonos és inváziós fafajok visszaszorítására). A részletesebb javaslatok a gazdálkodási jelleg kezelési, fenntartási javaslatok között, a d) pont alatt szerepelnek.

(f) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok igazodnak a vágásterületek, erd sítések és a fiatal, záródó vagy záródott állományok sajátosságaihoz. Bár a tervezési területen jelenleg kevés ide sorolható erd részlet található (ez a jöv ben változhat!), a javaslatok lehet séget biztosítanak a véghasználat utáni nyílt (vágás)területeken az idegenhonos fafajok elleni fellépésre, szükség esetén akár a vegyszerhasználatra, illetve hangsúlyozzák az shonos fafajú, elegyes, idegenhonos elemekt l mentes fiatalosok kialakításának szükségességét és fontosságát.

3.2.1.5. EGYÉB ÉL HELYEK

1. KE-7

a) Kezelési egység kódja: KE-7

(b) Kezelési egység meghatározása: Spontán cserjésed területek

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett NATURA 2000 él helyek: -

Érintett ÁNÉR él helyek:

- P2b: Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések
- RB: Spontán kialakult puhafás és pionír erdők

Érintett közösségi jelentőségű fajok: -

Érintett egyéb fajok: -

(d) Javasolt elírások

Kód	Erdőterületekre vonatkozó kezelési elírás-javaslatok	Magyarázat
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű él helyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).	
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és él helyek védelmének figyelembe vételével.	
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elvégzése vagy a meglévő fenntartása. Az el- és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az idegenhonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).	
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.	Valamennyi 15 cm tőtörzsméret feletti, idegenhonos fafajú álló holtfa visszahagyandó.
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei él helyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák megőrzése.	
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az el- és véghasználatok során.	
E19	Az el- és véghasználatok során az elzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok teljeskörű kímélete.	idegenhonos elegyfák és cserjeszint kímélete.
E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkelő (madárfajtól függetlenül meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.	A fészkelési időszakhoz igazodó időbeni korlátozást és annak térbeli hatályát az elforduló fokozottan védett madárfaj ökológiai igényei alapján az összhangban a madárvédelmi területre megfogalmazott

		irányelvekkel ó kell megállapítani. Iránymutató szakirodalom: Pongrácz - Horváth 2010.
E26	Az el használatok során az elegyfa fajok alsó és fels lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erd társulásra/közösségi jelenség él helyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.	
E27	A természetes erd társulás/közösségi jelenség él hely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevel vágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.	
E28	Természetes-, természetszer - és származék természetességi állapotú erd kben a nevel vágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.	
E31	A nevel vágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása.	
E39	A mikroél helyek fenntartása.	A mikroél helyeknek tekinthetők pl. források, erek, patakok, kisvízállások, facsonk, hasadt-törött fák, üreges-odvas törzsek stb. melyek kímélete szükséges.
E40	A fakitermelés és anyagmozgatás során az erd részlet területén a talaj védelme érdekében kerülendő a 20 cm-nél mélyebb közelítési, illetve vonszolási nyom kialakulása. A t - és törzssérülés ne haladja meg az 5%-ot.	
E41	A fakitermelés elvégzésére idő- és térbeli korlátozás megállapítása.	Védett természeti területen (a Gönci Körzet hegyvidéki részein az erd tervrendelet szerint) augusztus 15. és április 1. között végezhet fakitermelés.
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágyszárú és fás szárú fajok ellen alkalmazható a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.	Az állományok alatt, illetve azok hézagaiban jelentkező akácosodás megfékezésére.

E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő elírások mellett:	
	ÉAz ellenírizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színezőanyag keverése.	
	ÉJavasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fás szárú: augusztus-szeptember.	Akácсарjak ellen július ó szeptember hónapokban.
	ÉAz alkalmazható szerek lehet legkörnyezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.	Akácсарjak ellen.
	ÉMegfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.	
	ÉVékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.	
E72	Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárazítás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.	A vegyszeres kezelésekkel kombinálva, akácсарjak visszaszorítása érdekében.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése.	Csak különösen indokolt esetben.
E75	Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják.	Csak különösen indokolt esetben.
E83	Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lágyszárú és fás szárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, szárazítás) történő megakadályozása.	
E85	A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.	A korábbi legel kb 1 visszamaradt hagyásfák kímélete!
Kód	Gyepterületekre vonatkozó elírás-javaslatok	Magyarázat
GY28	A gyepes cserjésedésének megakadályozása, azonban a szóróanyag jelentkező szomszédos cserjék megőrzése.	

GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.	
GY31	A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatóságának szükséges bejelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni.	
GY32	A m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat meghagyása.	
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó előírás-javaslatok	Magyarázat
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

(e) Él helyrekonstrukció és él helyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan él helyrekonstrukció és/vagy él helyfejlesztési javaslatok nem merültek fel. Az él helyek állapotának javítását szolgáló lehetséges intézkedések (pl. idegenhonos és inváziós fafajok visszaszorítása, az erdő szerkezetének javítása) a gazdálkodási jellegű kezelési, fenntartási javaslatok között, a d) pont alatt szerepelnek.

(f) Kezelési javaslatok indoklása:

A Bózsva-patak mentén (a m út mellett a Király-hegytől délnyugatra és keletre), valamint a Csöcs-völgyi-rét magasabb fekvésű részein a tervezési terület egészét meghatározó területfoglalással (jelentős részben nem erdőtervezett területen, vagy egyéb részlet területén) találunk fiatal, spontán létrejött, pionír fafajú, erdősen cserjés (főként galagonyás) erdőket. Koruk alapján ezekben az állományokban a közeljövőben elsősorban nevelővágások végzése merülhet fel, így a megfogalmazott javaslatok az elegyes, változatos szerkezetű, mikrohabitatokban gazdag erdő kialakításának és fenntartásának kérdéseire fókuszálnak. A megfogalmazott javaslatok egyidejűleg szolgálják az idegenhonos fafajok fokozatos visszaszorítását és általában a tervezési terület erdőtakarója természetességi állapotának javítását.

2. KE-8 ó Vadászházak

Gazdálkodáshoz köthet konkrét kezelési el írás-javaslatok

Gazdálkodáshoz köthet kötelez en betartandó el írások

2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségének területrendezési tervéről, 17/2004. (XII.20) Önkormányzati Rendelet, 6/2018(XII.6) Önkormányzati Rendelet, és a bennük foglalt településképi, építésügyi el írások.

Gazdálkodáshoz köthet önként vállalható kezelési javaslatok

a) Kezelési egység kódja: KE-8

(b) Kezelési egység meghatározása: Egyéb él helyek, vadászházak

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett NATURA 2000 él helyek: -

Érintett ÁNÉR él helyek:

- U3: Falvak, falu jelleg külvárosok

Érintett közösségi jelentőség fajok: -

Érintett egyéb fajok: -

Érintett területek: Telkibánya 0197/8

(d) Kezelési javaslatok indoklása

Mivel sem gyepes, sem erdős, sem vizes javaslatcsomagból nem lehet ide sorolható el írásokat tenni, a vonatkozó kezelési javaslatokat lásd a 3.2.1.1. gazdálkodáshoz nem köthet javaslatok fejezet alatt.

3.2.2. Él hely-rekonstrukció és él hely-fejlesztés

Erd területek esetén az él helyek helyreállítása elsősorban az erdő szerkezeti jellemzők javítását (mint fejlesztést) jelenti, melyet az erdő gazdálkodási tevékenység keretében, valamint (hatékonyabban) természetvédelmi erdő kezeléssel lehet biztosítani. Gyepterületek helyreállítása/fejlesztése gyeptípusoktól függően, kaszálással, illetve cserjeirtással, és a megjelenő inváziós fafajok egyedeinek eltávolításával történhet. A részletes él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatokat a dokumentáció 3.2.1 pontjánál, az egyes kezelési egységek (KE) részletes leírásánál adtuk meg.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

A zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*):

A cserjés állományszegélyeket fenn kell tartani.

A sárgahasú unka (*Bombina variegata*) és egyéb kétélt fajok védelme érdekében az erdei vízfolyások és kisvízállások kímélete, alkalmas területen vizes él helyek kialakítása javasolt pl. út menti árkok lefolyástalan mélyedéseibe irányított vízzel. Az erdészeti úthálózat karbantartása (vizek levezetése, feltöltés k. zúzalékkal, dózerolás stb.) a szaporodási időszakon kívül történjen. A faj jelentős él helyei közelében ne kerüljön vadászati létesítmény elhelyezésre, kialakításra. A kedvező él helyek lekerítésével megakadályozható, hogy az él helyet dagonyaként használja a vadállomány. A fahasználatok, termelések során a faj számára alkalmas él helyeken a faállomány visszahagyása szükséges, olyan mértékben, ami biztosítja az él hely változatlanságához szükséges mikroklimatikus viszonyokat. A fakitermelések után a gallyak, famaradékok összerakása során, egyrészt a gallyak kerüljenek eltávolításra a vízállásokból, másrészt a kupacok ne a vízállásokba kerüljenek kialakításra. A vízállásokba behullott ágak, növényi részek eltávolításával késleltethetjük a vízállás feltöltését.

A zempléni Tájvédelmi körzettel és annak fokozottan védett területével, valamint a különleges madárvédelmi területtel való átfedés miatt a következő madárfajokra vonatkozóan is szerepeltetünk fajvédelmi intézkedéseket:

Uráli bagoly (*Strix uralensis*), örvös légykapó (*Ficedula albicollis*),

Szükségesek számára az odvas, széthasadt törzseket is tartalmazó időszakos tölgyes-bükkös állományok (fészkelő-területek). Gallyfészkekben vagy odúban (mesterséges odúban is) fészkelő faj, ezért az időszakos erdei állományrészek és facsoportok visszahagyása, az odvas-széthasadt törzsek kímélete javasolt a fakitermelések során, a fészkelő-helyek háborítatlanságának biztosítása a költési időszakban (február 1. ó július 15.), kis légykapónál április 1-től szükséges.

Fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), hamvas küll (*Picus canus*)

Szükségesek odvas, kiszáradt, korhadó, széthasadt törzseket is tartalmazó időszakos tölgyes-bükkös állományok (fészkelő- és táplálkozó-területek), mert odúban fészkelő fajok.

Ezért időszakos állományrészek és facsoportok visszahagyása valamint az odvas-korhadó törzsek kímélete a fakitermelések során, a fészkelő helyek háborítatlanságának biztosítása szükséges a költési időszakban (március 15. ó július 15.). A fehérhátú fakopáncs él helyein ó amennyiben a faállományviszonyok lehetővé teszik ó a keletkező és elbomló holtfaanyag egyensúlya miatt hektáronként legalább 15 m³ mennyiség fekvő holtfaanyagot kell visszahagyni.

A többi, fenntartási tervben említett szárazföldi közösségi jelentőségű állatfajok esetében az állományaik fennmaradása érdekében a kezelési egységeknél és a gazdálkodáshoz nem köthet javaslatoknál elírtak betartása elegendő a fajmegőrzéshez.

3.2.4. Kutatás monitorozás

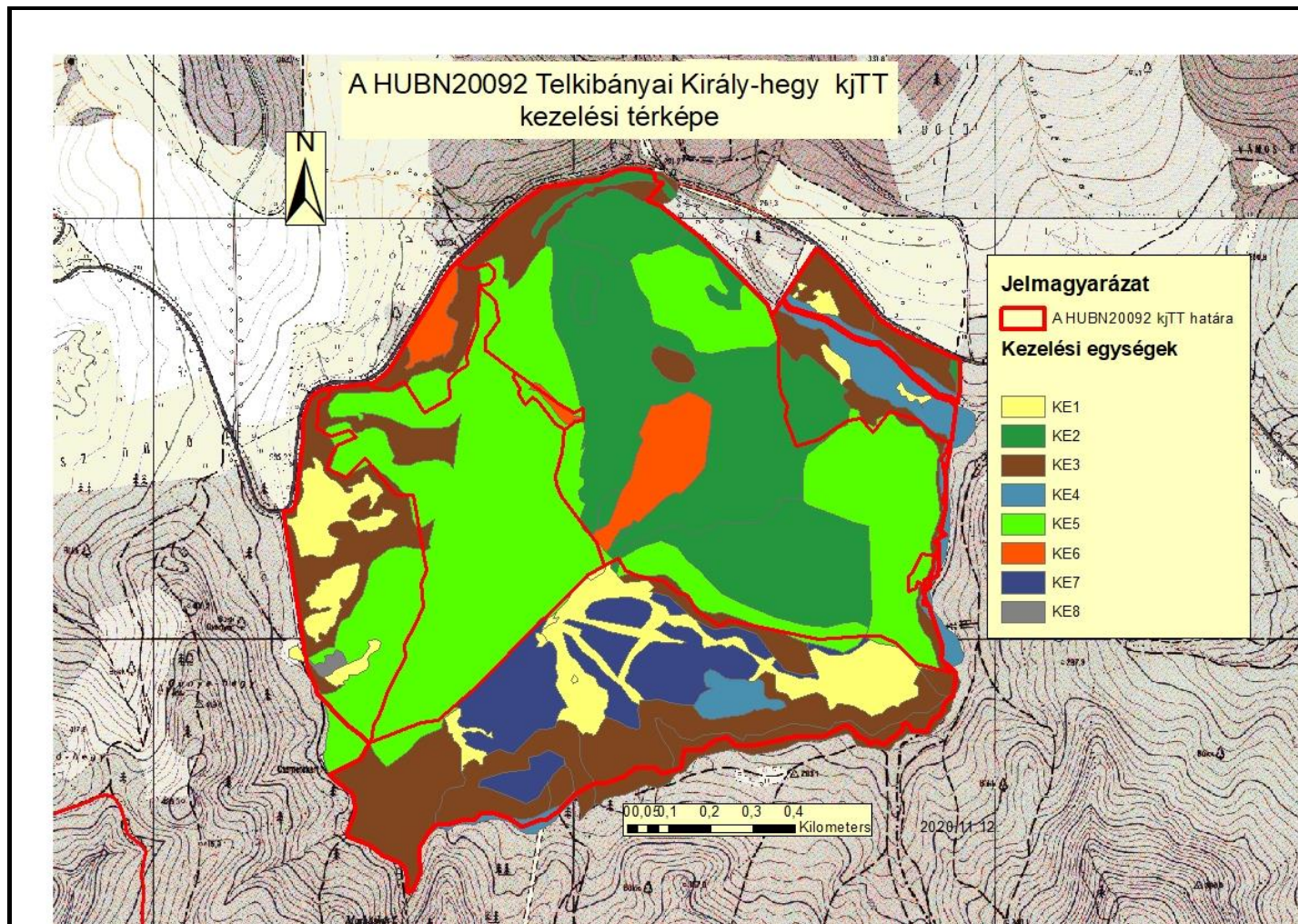
Jelen vizsgálatunk során aktualizálásra került a 10 évvel ezelőtti vegetációtérkép és elkészült a terület él helytérképe. Felmérésre került az összes közösségi jelentőségű állatfaj és növényfaj, valamint egyéb védett fajok is.

A Telkibányai Király-hegy Natura 2000 területen az eddigi felmérés alapján 4 sárgahasú unka (*Bombina variegata*) szaporodó hely került felmérésre, javasoljuk az NBmR keretében a faj további monitorozását.

Minden közösségi jelentőségű faj esetében szükséges az állomány nagyság változásának nyomon követése.

A **zempléni futrinka** (*Carabus zawadzskii*) esetében a fajsámváltozás irányának kimutatására további monitoring vizsgálatok szükségesek.

3.2.5. Melléklet

Erdők:

HRSZ	erdő részlet	Natura2000 kód	ÁNÉR kód	Kezelés
0176	Telkibánya_151A		RB	KE3
0176	Telkibánya_151A	91G0	K2	KE2
0176	Telkibánya_151C		P2b	KE7
0176	Telkibánya_151C		P2b	KE7
0176	Telkibánya_151C		P2b	KE7
0176	Telkibánya_151C		P2b	KE7
0176	Telkibánya_151C		S4	KE5
0176	Telkibánya_151C	91G0	K2	KE3
0176	Telkibánya_157A		P2b	KE7
0176	Telkibánya_157A	91E0	J5	KE4
0176	Telkibánya_157A		RB	KE3
0176	Telkibánya_157A	91G0	K2	KE2
0176	Telkibánya_157B		P2b	KE7
0176	Telkibánya_157B		P2b	KE7
0176	Telkibánya_157B	91E0	J5	KE4
0176	Telkibánya_157B		RB	KE3
0176	Telkibánya_157B	9130	K5	KE3
0176	Telkibánya_157B	91G0	K2	KE3
0176	Telkibánya_157B		RB	KE3
0176	Telkibánya_157C		P2b	KE7
0237/4	Telkibánya_169A		S5	KE5
0237/4	Telkibánya_169A	91E0	J5	KE4
0237/4	Telkibánya_169A	91G0	K2	KE2
0237/4	Telkibánya_169A	9130	K5	KE2
0237/4	Telkibánya_169A	91G0	K2	KE2

0236/2	Telkibánya_169B	91E0	J5	KE4
0236/2	Telkibánya_169B	RB		KE3
0236/2	Telkibánya_169B	91G0	K2	KE3
0236/2	Telkibánya_169B	91G0	K2	KE2
0196/1 b	Telkibánya_170A		S4	KE5
0196/1 b	Telkibánya_170A	91G0	K2	KE2
0195 a	Telkibánya_27A		S4	KE5
0195 a	Telkibánya_27A	91G0	K2	KE2
0195 a	Telkibánya_27A	91E0	J5	KE2
0196/3	Telkibánya_27B		S4	KE5
0196/3	Telkibánya_27B	91G0	K2	KE2
0196/3	Telkibánya_27C		S4	KE5
0196/3	Telkibánya_27C	91G0	K2	KE2
0196/2	Telkibánya_27TI		P1	KE6
0196/2	Telkibánya_27TI	91G0	K2	KE2
0196/3	Telkibánya_28A		S4	KE5
0195 a	Telkibánya_29A	9110	K7	KE2
0195 a	Telkibánya_29A	91G0	K2	KE2
0195 a	Telkibánya_29A	91E0	J5	KE2
0195 a	Telkibánya_29B	9130	K5	KE2
0195 a	Telkibánya_29B	9110	K7	KE2
0195 a	Telkibánya_29B	91M0	L4a	KE2
0196/3	Telkibánya_29C		S4	KE5
0195 a	Telkibánya_29D		S4	KE5
0195 a	Telkibánya_29E		S4	KE5
0195 a	Telkibánya_29E	9130	K5	KE2
0195 a	Telkibánya_29E	9110	K7	KE2
0195 a	Telkibánya_29E	91M0	L2a	KE2
0196/3	Telkibánya_29F		S4	KE5

0196/3	Telkibánya_29F	9130	K5	KE2
0196/3	Telkibánya_29NY		S4	KE5
0195 b	Telkibánya_29TI		P8	KE6
0195 b	Telkibánya_29TI		S4	KE5
0195 a	Telkibánya_30A		S5	KE5
0195 a	Telkibánya_30A	9110	K7	KE2
0195 a	Telkibánya_30A	91G0	K2	KE2
0195 a	Telkibánya_30A	91E0	J5	KE2
0195 a	Telkibánya_30B		S5	KE5
0195 a	Telkibánya_30B	9130	K5	KE2
0195 a	Telkibánya_30B	9130	K5	KE2
0195 a	Telkibánya_30B	9110	K7	KE2
0195 a	Telkibánya_30C		P1	KE6
0195 a	Telkibánya_30C		S5	KE5
0195 a	Telkibánya_30C	91M0	L2a	KE3
0195 a	Telkibánya_30C	9130	K5	KE2
0237/1	Telkibánya_30CS 1	91G0	K2	KE2
0195 a	Telkibánya_30D		S5	KE5
0195 a	Telkibánya_30D	9130	K5	KE2
0195 a	Telkibánya_30E		P1	KE6
0195 a	Telkibánya_30E	9130	K5	KE2
0195 a	Telkibánya_30E	91G0	K2	KE2
0195 a	Telkibánya_30F		S4	KE5
0195 a	Telkibánya_30F	91G0	K2	KE3
0195 a	Telkibánya_30F	91G0	K2	KE2
0195 a	Telkibánya_30G		S4	KE5
0195 a	Telkibánya_30G	91G0	K2	KE2
0195 a	Telkibánya_31 T		S5	KE5
0195 a	Telkibánya_31 T	91G0	K2	KE2

0195 a	Telkibánya_31A		S5	KE5
0195 a	Telkibánya_31A	91E0	J5	KE4
0195 a	Telkibánya_31A	9130	K5	KE2
0195 a	Telkibánya_31A	91G0	K2	KE2
0175 a	Telkibánya_32A		S4	KE5
0175 a	Telkibánya_32A	9130	K5	KE3
0175 a	Telkibánya_32A	91G0	K2	KE3
0172	Telkibánya_32B	91E0	J5	KE4
0175 a	Telkibánya_32C		S4	KE5
0175 a	Telkibánya_32C	9130	K5	KE3
0173/1	Telkibánya_33E		RB	KE3
0173/1	Telkibánya_33E	91G0	K2	KE3
0173/3	Telkibánya_33F	91G0	K2	KE2
0171	Telkibánya_34B	91G0	K2	KE2
0197 f	Telkibánya_39ÉP		U3	KE8
0197 b	Telkibánya_39A		S4	KE5
0197 b	Telkibánya_39A	91G0	K2	KE2
0197 c	Telkibánya_39B		S4	KE5
0197 a	Telkibánya_39C	91G0	K2	KE2
0197 a	Telkibánya_39TI 1	91G0	K2	KE2
0197 c	Telkibánya_39TI 2		S4	KE5
0197 c	Telkibánya_39TI 2	91G0	K2	KE3

Gyepes, egyéb él helyek

HRSZ	NATURA 2000kód	ANÉR kód	Kezeles
Telkibánya-0197f		U3	KE8
Telkibánya-0197c		U3	KE8
Telkibánya-0176		P2b	KE7
Telkibánya-0176		P2b	KE7
Telkibánya-0176		P2b	KE7
Telkibánya-0176		P2b	KE7
Telkibánya-0176		P2b	KE7
Telkibánya-0176		P2b	KE7
Telkibánya-0176		P2b	KE7

Telkibánya-0176		P2b	KE7
Telkibánya-0176		P2b	KE7
Telkibánya-0176		P2b	KE7
Telkibánya-0196/3		P2b	KE7
Telkibánya-0176		OC	KE1
Telkibánya-0176		OC	KE1
Telkibánya-0176	6230	E34	KE1
Telkibánya-0176		OC	KE1
Telkibánya-0176		OC	KE1
Telkibánya-0176		OC	KE1
Telkibánya-0197c		OC	KE1
Telkibánya-0197a		OC	KE1
Telkibánya-0170	6430	D5	KE1
Telkibánya-0196/1	6230	E34	KE1
Telkibánya-0237/4	6510	D34	KE1
Telkibánya-0237/4	6430	D5	KE1
Telkibánya-0236/2	6510	D34	KE1
Telkibánya-0236/2	6510	D34	KE1

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

- A tervezési terület egésze a HUBN20092 Telkibányai Király-hegy kiemelt jelentőség természetmegőrzési terület, illetve átfed a HUBN 10007 Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel különleges madárvédelmi területtel, tehát a tervezési területre alapvetően a 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet az irányadó.
- A fent hivatkozott Natura 2000 terület teljes egészében országos jelentőségű védett természeti terület, a Zempléni Tájvédelmi Körzet része, ezen kívül 2 exlege védett forrás is található rajta, melyekre elsősorban a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) vonatkozik.
- Továbbá a terület az országos ökológiai hálózat része is egyben, mely esetében a Tvt. mellett a 2003.évi XXVI. törvény is irányadó.
- Az erdő esetében figyelembe kell venni a hatályos erdő törvényt - jelenleg a 2009. évi XXXVII. törvényt, annak módosítását (2017. évi LVI. törvény) és Vhr.-jeit, valamint a jelenleg érvényben lévő Gönci erdő tervezési körzet erdőtervét.
- A terület tulajdonviszonyait tekintve 45%-ban állami tulajdonú területeket tartalmaz, melyek mindegyike erdőmvelési ágú és kezelje az Északerdő Zrt. Az igazgatóságnak itt nincs saját vagyongazdálkodott területe. A többi erdő magángazdálkodóké, valamint az összes gyep magántulajdonban van.
- A kezelési javaslatok megvalósítása esetén a fentebb összefoglalt körülményeket együtt és egymással összhangban kell figyelembe venni.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszer

Az Európai Unió mezőgazdasági támogatási rendszere, a közös agrárpolitika (KAP) két pilléren nyugszik: az első pillér (KAP I.) a közvetlen támogatásokat és a piaci intézkedéseket finanszírozza, teljes egészében az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) terhére. A második pillér (KAP II.) az unió vidékfejlesztési politikáját szolgálja, melyet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) regionális vagy nemzeti források társfinanszírozásával támogat.

A Natura 2000 területen gazdálkodók a KAP I. pillér támogatásain túlmenően részesedhetnek a KAP II. pillér forrásaiból is, melyeket a 2014-2020 közötti időszakra Magyarországon a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 tartalmaz. A betartandó előírásokat a 2015-2018 között folyamatosan megjelentetett pályázati felhívások foglalják magukba. A 2007-2013 közötti időszakban igénybe vehető támogatások egy részének felhasználása még nem zárult le, az ezekről szóló jogcímrendeletek továbbra is hatályban maradnak mindaddig, amíg történik belőlük kifizetés, és elsősorban az erdőszámítások esetében fordulhat elő.

A 2014-2020 közötti időszak végéhez közeledve hasonlóan a 2007-2013 közötti időszak végéhez átmeneti szabályokat terjesztett elő az Európai Bizottság. Ennek értelmében a 2021. évre egy átmeneti időszakot hirdettek meg, amelyben a KAP II. pillért érintően többek között a terület- és állatlétszám alapú vidékfejlesztési támogatásokat is amelyek jellemzően több éves kötelezettségvállalásúak és meghosszabbíthatja a tagállam. Az átmeneti évben várhatóan a KAP I. pillér alá tartozó közvetlen támogatások is elérhetőek lesznek a

jelenlegi feltételek mellett. Az átmeneti szabályok miatt az új tervezési ciklus el re láthatóan 2022-t l indul, és 2027-ig tart.

A 2014-2020 között elérhet agrártámogatásokról aktualizált összefoglalás található az állami természetvédelem honlapján:

http://termeszetvedelem.hu/user/browser/File/N2k_fennterv/3_%20mell%C3%A9klet_aktualizalt_041219.pdf

Továbbá a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 jelenleg elérhet pályázati felhívásai megtekinthet k az alábbi linken:<https://www.palyazat.gov.hu/doc/4523>

A jelenlegi támogatási id szakban a Vidékfejlesztési Program keretében számos olyan intézkedés elérhet , ahol a Natura 2000 területeken gazdálkodók támogatási forrásokhoz juthatnak vagy el nyt élvezhetnek a pontozási rendszerekben.

Legfontosabbak ezek közül a kompenzációs jelleg kifizetések, melyek a gyepterületek és magánérd k esetében érhet k el. A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó földhasználati szabályok betartása azonban független attól, hogy a gazdálkodó igényelte-e a támogatást vagy sem. Az adminisztratív eszközök tekintetében a Natura 2000 területekre járó kompenzáció ráépül az egyéb elérhet támogatásokra, a gazdálkodók a Natura 2000 intézkedés mellett jogosultak többek között az egységes területalapú támogatásra (SAPS) is.

Az Országos Erd állomány Adattárban nyilvántartott erd részlet területén felmerül költségek és jövedelem-kiesés ellentételezése céljából a magánkézben lév , Natura 2000 erd területeken történ gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhet , melynek összege az erd természetességét l, a faállomány korától és összetételét l függ en változik.

Az önkéntesen vállalt el írások els sorban az agrár-környezetgazdálkodás, ökológiai gazdálkodás és az erdészet, erd -környezetvédelem, természetmeg rzés témakörébe integrálódnak.

Az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) kifizetési rendszer olyan önkéntes alapon m köd program, amelyben résztvev k az agrár-környezetgazdálkodási célok elérésének érdekében többlet tevékenységek elvégzését vállalják gazdálkodásuk során. Amennyiben a gazdálkodó az adott Natura 2000 gyepterület vonatkozásában kompenzációs támogatás igénybevételére jogosult, úgy a gyepterületeket érint AKG tematikus el íráscsoportok esetén a támogatási összeg a kompenzációs támogatás összegével csökkentésre kerül.

Egyes esetekben az erd kre lehívható támogatások szektortól függetlenül is igénybe vehet k (pl. természeti katasztrófa (vízkár, szélkár, t zkár) által sújtott területeken az erdészeti potenciál helyreállítására, másodlagos erd károk megelőzésére, illetve erd szerkezet átalakításához), más esetben az állami és önkormányzati szektor kizárásra került.

Támogatás vehet még igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, és ezáltal növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez (az erd esetében az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás, a mez gazdasági területek esetében az él helyfejlesztési és vízvédelmi célú nem termel beruházások).

A tervezési területen elérhet támogatások rövid ismertetése

Él helykezeléssel összefügg mez gazdasági támogatások

- 1) VP-4-10.1.1-15 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 2) VP-4-10.1.1-16 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 3) VP4-12.1.1-16 Natura 2000 mez gazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 4) VP4-4.4.1-16 Él helyfejlesztési célú nem termel beruházások

Erdészeti támogatások

- 1) VP4-12.2.1-16 Natura 2000 erd területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 2) VP5- 8.1.1-16 Erd sítés támogatása
- 3) VP4-15.1.1-17 Erd -környezetvédelmi kifizetések
- 4) VP5- 8.5.1.-16 Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- 5) VP4-15.2.1.1-16 Erdészeti genetikai er források meg rzése
- 6) VP4-15.2.1.2-17 Erdészeti genetikai er források fejlesztése
- 7) VP5-8.3.1-17 Az erd gazdálkodási potenciálban okozott erd károk megelőzése
- 8) VP5-8.4.1.-16 Az erd gazdálkodási potenciálban okozott erd károk helyreállítása
- 9) VP-5-8.6.2-16 Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- 10) VP4-8.5.2.-17 Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- 11) VP5-8.6.1-17 Erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására és piaci értékesítésére irányuló beruházások

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

A felsoroltakhoz képest új támogatási intézkedésre (részletes el vizsgálatok híján) nem tudunk javaslatot tenni, a vizsgálati terület erdein belül mutatkozó magas állami tulajdoni hányad miatt azonban valamilyen módon szükségesnek tartanánk a fenti intézkedések állami szektorra való kiterjesztését is. Mivel sok esetben közvetlenül nem támogathatók az állami tulajdonú és önkormányzati területek, itt szóba jöhetnek esetleg az állami erd gazdálkodás rendszerén belül elkészítendő bels szabályozások és utasítások (hozzájuk rendeltlen pedig bels pénzeszköz-elkülönítések), illetve a plusz források bevonását jelent , az ismertetett (vagy azokhoz hasonló) intézkedések szerinti, természetvédelmi célokat is szolgáló tevékenységek megvalósítását segítő pályázatok. A nem állami tulajdonú területek esetében elemzésnek szükséges továbbá alávetni a jelenlegi támogatás-igénylések és támogatottság mértékét, a futó programok megfelelő ségét, hogy a m köd támogatási programok hatékonyságáról reális helyzetképet kapjunk.

Gyepterületek esetében javasoljuk az inváziós növény irtását és a cserjésedés visszaszorítását is beépíteni. A támogatásokban számítsion bele a természetvédelmi céllal ó hatósági határozatokban el írt - meghagyott cserjesáv, bokorcsoport is.

3.3.2. Pályázati források

A tervezési területen nem tudunk egyéb pályázati forrásról.

3.3.3. Egyéb

Egyéb javaslatot nem teszünk.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Eszköz típus	Alkalmazott dokumentáció	Mutató-dátum
Nyomtatott tájékoztató	Elkészült a területet bemutató tájékoztató	2018. május
Honlap	3 alkalommal a	2017-2018. folyamatosan

	www.anp.nemzetipark.gov honlapon	
--	-------------------------------------	--

Felhasznált kommunikációs eszköz	Érintett célcsoport	Kommunikáció címzettje	Id pont	Levelek, e-mailek, résztev k száma
levél, elektronikus levél	Önkormányzat, gazdálkodók, hatóságok	1 Önkormányzat, 5 gazdálkodó, 1 társadalmi szervezet 12 hatóság	2018. május	19 db
Fórum	Önkormányzat, gazdálkodók, hatóságok	1 Önkormányzat, Minden gazdálkodó, 1 társadalmi szervezet 12 hatóság	2018. június 12.	19 f
Önkormányzati közélet	Önkormányzat, gazdálkodók	1 önkormányzat	2018. május- június	1 db

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

A NATURA 2000 területtel érintett földrészletek tulajdonosai és vagyonkezelői.

A NATURA 2000 területen illetékességi vagy m ködési területtel rendelkező területi települési önkormányzatok

Telkibánya Község Önkormányzata

A NATURA 2000 területen illetékességi vagy m ködési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal, Agrárügyi F osztály, Erdészeti Osztály (3526 Miskolc, Blaskovics L. u. 24.) ó erdeszet.miskolc@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal, Agrárügyi F osztály, Földm velésügyi Osztály (3526 Miskolc, Blaskovics L. u. 24.) ó foldmuvelesugy.miskolc@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi F osztály (3530 Miskolc, Mindszent tér 4.) ó környezet.fö.miskolc@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Közlekedési és Fogyasztóvédelmi F osztály (3527 Miskolc, József Attila út 20.) ó kozlekedes.fo.miskolc@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal, Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály (3530 Miskolc, Rákóczi út 11.) ó epitesugy.miskolc@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Élelmiszerbiztonsági, Növény- és Talajvédelmi F osztály, Növény- és Talajvédelmi Osztály (3526 Miskolc, Blaskovics L. u. 24.) - novenyvedelem@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Kormány megbízotti Kabinet- Állami F építész (3530 Miskolc Czizmadia köz 1. ó allami.foepitesz@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Hatósági F osztály, Bányászati Osztály (3527 Miskolc Soltész-Nagy-Kálmán út 5.) ó szocs.peter@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Szerencsi Járási Hivatal Földhivatali Osztály (3900 Szerencs, Kossuth tér 8.) - foldhivatal.szerencs@borsod.gov.hu
 Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság ((1015 Budapest Ostrom u. 23-25) - info@nmhh.hu.
 B.-A.-Z. Megyei Rend r-f kapitányság (3501 Miskolc, Zsolcai kapu 32.) - borsodmrk@borsod.police.hu
 B.-A.-Z. Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (3525 Miskolc, Dózsa György u. 15.) - borsod.titkarsag@katved.gov.hu

Vízügyi kezel szervezetek:

Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság (3530 Miskolc, Vörösmarty u. 77.) - emvizig@emvizig.hu

Egyéb területhasználók

Északerd Erd gazdasági Zrt. Telkibányai Erdészeti Igazgatóság (mint vadgazdálkodó is)
 Kányahegyi Ebt.
 3 magánszemély

Falugazdászok

Helyi érintettség környezetvédelmi társadalmi szervezetek

Abaúj-Zemplén Értékeiért Közhasznú Egyesület
 MME Zempléni Helyi Csoport

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezel szervekkel

Az el zetes kommunikáció folyamán felvettük a kapcsolatot több hatósággal, a fenntartási tervek készítéséhez szükséges adatok megkérése ügyében.

2017 októberében a NÉBIH Erdészeti Igazgatóság Nyilvántartási és térképezési Osztályától megvásároltuk a területre vonatkozó összesített erd tervi adatokat.

2018. június 12-én egyeztettünk az érintett hatóságokkal és az érintett gazdálkodókkal, lakossági fórum és levélben történt megkeresésben. Megtörténtek az önkormányzati kifüggesztések is. A vélemények azon részeit, melyek összeegyeztethet k voltak a Natura 2000 kijelölés céljaival beépítettük a tervbe. Az érintettek észrevételei:

Véleményt adó érintett szervezet/személy	Vélemény	Vélemény kezelése, indoklás
Északerd Zrt.	<ul style="list-style-type: none"> - A fenntartási terv megfogalmazásai korlátozásokat és nem javaslatokat tartalmaznak. - Számos olyan javaslat szerepel, melyeknek szerinte nincs jogszabályi alapja. - Több helyen nem 	<p>A fenntartási tervben benne foglaltatik, hogy csak javaslatokat tartalmaz, az egyes kódolt javaslatcsomagok most lettek átdolgozva, ezek már megfogalmazásukban is javaslatok, az új jogszabályokat is figyelembe vették ó ezekb l dolgoztunk. A kifogásolt javaslatokat a Natura 2000 él helyek és fajok védelmében tettük,</p>

	<p>kerültek átvezetésre a jogszabályi változások pl. Evt. 27-28.§</p> <p>- Kifogásolja a szárazítás tilalmát, szórók egyes gyepekre való telepítésének tilalmát, utak karbantartásának szabályozását, fekv és álló holtfa meghagyást 15 cm t átmér felett, vágásérettségi szakaszt B és KTT fajoknál, vágásterületen való égetés korlátozását, 5-20% nyi hagyásfát, faanyagszállítás szabályozását xilofág rovarok miatt, faanyagmozgatás szabályozását, švegetációs-id szakö kezd és végpontját stb.</p>	<p>természetvédelmi szempontból nem indokolt a megváltoztatásuk. Az elírásokat természetesen javítottuk, illetve kivettük az ezidáig kihirdetésre nem került ZTK-ra vonatkozó javaslatokat is.</p>
B-A-Z Megyei katasztrófavédelmi Igazgatóság	Felhívja a figyelmet a 120/1999 Kor. rendelet, 83/2014 Kor. rendelet ó ben foglaltak betartására.	Ezek a jogszabályok a šKötelez en betartandó el írásokö között szerepelnek.
B-A-Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci JH Környezetvédelmi és Természetvédelmi F osztály	A fenntartási tervben megfogalmazott kezelési javaslatokkal egyetért, annak elfogadását javasolja.	
Nemzeti Média-és Hírközlési Hatóság	Kéri, hogy vegyük figyelembe a fenntartási tervben, hogy 800 MHz-es sáv kedvez terjedése és lefedettség javítása miatt új antenntartók felépítését tervezi.	Egyeztetést írtunk ez ügyben a tervbe.
B-A-Z. Megyei KH Miskolci JH Agrárügyi F osztály Erdészeti Osztály	<p>- Az erd kre vonatkozó el írás javaslatok nincsenek összhangban az új Evt.-vel.</p> <p>- Kéri a csülkös vad apasztására való javaslatok betételét a tervbe.</p>	<p>A fenntartási tervben benn foglaltatik, hogy csak javaslatokat tartalmaz, az egyes kódolt javaslatcsomagok most lettek átdolgozva, ezek már megfogalmazásukban is javaslatok, az új jogszabályokat is figyelembe vették ó ezekb l dolgoztunk.</p> <p>A csülkös vad apasztására való javaslatot betettük a tervbe.</p>
ÉMVI ZIG	Kéri figyelembe venni a következ jogszabályokat, melyek a vízfolyások melletti fenntartási munkákat írják el	Jogszabályokat beépítettük a terv kötelez en betartandó el írásaiba.

	számokra: 1995. évi LVII. tv, 83/2014, 120/1999., 223/2014 Korm. rendeletek	
--	--	--

AGRÁRMINISZTERIUM

Nyilatkozat

A HUBN20092 Telkibányai Király-hegy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve megfelel az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 4. §. (4) bekezdésben foglalt tartalmi és formai követelményeknek. A Natura 2000 fenntartási tervet a Natura 2000 fenntartási tervek Szakmai Bizottsága elfogadta.

A HUBN20092 Telkibányai Király-hegy Natura 2000 területre vonatkozó fenntartási tervet, az agrárminiszter megbízásából, jóváhagyta:

Balczó Bertalan

természetvédelemért felelős helyettes államtitkár

Budapest, 2021. január „ .”